

Holgersminde I/S
v/Rasmus Dresen
Sløsserupvej 14
4892 Kettinge

CVR nr. 35738606

14. APRIL 2016

FØLGBREV TIL MILJØGODKENDELSE

Guldborgsund kommune har den 13. november 2015 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrholdet på ejendommen Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge.

Der er ansøgt om følgende på landbrugsbedriften:

- udvidelse af svinebesætning fra 1.015 søer, 33.000 smågrise, 505 slagtesvin og 500 polte, til 1.100 søer, 41.000 smågrise, 505 slagtesvin og 600 polte årligt, svarende til en udvidelse fra 335 DE til 475,60 DE.
- der opføres ingen nye staldafsnit, eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen.
- der afsættes gylle svarende til 176,23 DE. Afsætningen sker til Biogasanlæg, et § 16 godkendt landbrug og et økologisk landbrug.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skemanr. 81028. Det er version nr. 4 fra den 11. marts 2016, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
MILJØ
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSBEHANDLER:
METTE WOLTERS
DIR +45 54732006
MEWOL@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Afgørelse

I henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 15. april 2016 på kommunens hjemmeside, se www.guldborgsund.dk under faneblad "afgørelser", som findes nederst på forsiden.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet med en frist på 4 uger. Evt. klage skal indsendes elektronisk direkte til Natur- Og Miljøklagenævnet gennem Klageportalen, som findes via www.borger.dk eller www.virk.dk, - søg efter "klageportal".

I særlige tilfælde kan der søges om, at blive fritaget for at bruge den digitale klageportal. Kontakt Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø hvis du ønsker at søge om ikke at benytte den digitale klageportal. Husk at søge i god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden udløbet af nedenstående klagefrist.

Evt. klage skal være modtaget senest fredag d. 13. maj 2016 inden midnat.

Evt. klage har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

Foruden dig selv kan afgørelsen påklages af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt af de institutioner og foreninger, der jf. nedenstående får kopi af afgørelsen.

Hvis Guldborgsund Kommune modtager klager over afgørelsen, vil du blive orienteret herom.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af evt. klage, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Med venlig hilsen

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, v/ formand Michael Thelander, Løjtoftevej 175, 4900 Nakskov, Tlf. 54928346, E-mail: guldborgsund@dof.dk

Kopi til orientering

- Konsulent Peter Salling, Gråkjær Miljøcenter A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro tlf. 26799777, E-mail: pesal@graakjaer.dk

GULDBORGSUND

MILJØGODKENDELSE

**TILLÆG TIL § 12 MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUGET OG
UDBRINGNINGSAREALERNE HØRENDE TIL HOLGERSMINDE I/S,
SLØSSERUPVEJ 14, 4892 KETTINGE**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Resume, vurdering og afgørelse.....	4
1.1	Baggrund	4
1.2	Datablad	5
1.3	Resume/konklusion	6
1.4	Afgørelse	6
1.5	Lovhjemmel	6
1.6	Teknisk sammenskrivning	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	8
2.1	Generelle forhold	8
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	8
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift.....	8
2.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	9
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	11
2.6	Påvirkning fra arealer	11
2.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	12
2.8	Alternative løsninger og 0-alternativ	12
2.9	Egenkontrol og dokumentation	12
2.10	Husdyrbrugets ophør	13
2.11	Generelle bemærkninger	13
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	15
3.1	Generelle forhold	15
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	15
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift.....	15
3.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	18
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	20
3.6	Påvirkning fra arealer	22
3.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	30
3.8	Alternative løsninger og 0-alternativ	33
3.9	Egenkontrol og dokumentation	33
3.10	Husdyrbrugets ophør	33

4	HØRINGER	33
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION.....	35
6	BILAG	36

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har d. 13. november 2015 modtaget ansøgning fra Holgersminde I/S v. Rasmus Dresen om udvidelse af dyreholdet på Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge. Bedriften, bestående af svinebesætning og udbringningsarealer, drives under CVR nr. 35738606. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem og har skema nr. 81028. Det er version 4 af ansøgningsskemaet, modtaget d. 11. marts 2016, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Der er ansøgt om følgende udvidelse på landbrugsbedriften Sløsserupvej 14:

- udvidelse af svinebesætning fra 1.015 søer, 33.000 smågrise, 505 slagtesvin og 500 polte, til 1.100 søer, 41.000 smågrise, 505 slagtesvin og 600 polte årligt, svarende til en udvidelse fra 335 DE til 475,60 DE.
- der opføres ingen nye staldafsnit, eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen.

Endvidere er der søgt om mindre ændringer af vilkår 15 og 41 i miljøgodkendelsen fra 6. juli 2011. Ansøger ønsker, at kvitteringer fra service på staldventilation og andre mekaniske anlæg, samt gyllekølingsanlægget kan erstatte logbogsnotater.

Ansøger oplyser, at der er indgået aftale om afsætning af svinegylle til:

- Nysted Biogas A.m.b.a., Fuglegårdsvej 10, 4892 Kettinge. Der afsættes svinegylle svarende til 55,00 DE.
- Palle Andersen Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge. Der afsættes svinegylle svarende til 37,17 DE. Da der er tale om et økologisk brug, er der ikke krav om § 16 miljøgodkendelse.
- Jens Madsen, Margrethelundsvej 2 og 4, 4892 Kettinge. Der afsættes svinegylle svarende til 84,66 DE. Der skal søges og meddelelse § 16 miljøgodkendelse til bedriften før afsætningen må påbegyndes.

Al opbevaring af husdyrgødning, bortset fra det der afsættes til Nysted Biogas, vil ske på Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge, samt i beholdere lejet af ansøger. Ved den ansøgte produktion vil opbevaringskapaciteten for gylle blive på ca. 6,3 mdr. Der er derfor sat krav om, at der skal fremsendes dokumentation for leje af ekstra opbevaringskapacitet således, at opbevaringskapaciteten bliver på min. 9 mdr. inden udvidelsen påbegyndes.

1.2 DATABLAD

Titel:	Tillæg til § 12 miljøgodkendelse af svinebesætning på Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
Godkendelsen omfatter:	Svineproduktion på 475,60 DE bestående af 1.100 søer, 41.000 smågrise (7,1-32 kg), 505 slagtesvin (32-107 kg) og 600 polte (32-107 kg) årligt, udbringning af svinegylle svarende til 298,77 DE, samt afsætning af den resterende gylle.
Dato ikrafttrædelse:	14. april 2016
Bedriftens navn og adresse:	Holgersminde I/S, Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
CVR-nr. og P-nr.:	35738606 og P-nr. 1.019.474.905
CHR-nr.:	94764
Ejendomsnummer:	376-0007294
Matr.nr. og ejerlav:	2a m.fl. Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
Bedriftens ejer og ansøger:	Holgersminde I/S v. Rasmus Dresen
Konsulent:	Peter Salling, Gråkjær Miljøcenter A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro tlf. 26799777, E-mail: pesal@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Udkast til afgørelse sendt i forhøring hos ansøger d.17. februar - 11. marts 2016.

Nabo/partshøring i perioden d. 17. marts – 8. april 2016.

Godkendelsesdato d. 14. april 2016

Afgørelse annonceret d. 15. april 2016

Klagefrist udløber d. 13. maj 2016

Søgsmålsfristen udløber d. 15. oktober 2016

Retsbeskyttelse udløber d. 14. april 2024

Revurdering påbegyndes år 2024

1.3 RESUME/KONKLUSION

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af udvidelsen af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til de miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og naboer. Samtidigt er alle dele af miljøgodkendelsen fra 6. juli 2011, som ikke bliver ændret i forbindelse med tillægget bibeholdt. Denne godkendelse indeholder således de samlede vilkår for bedriften pr. 14. april 2016. Beskrivelser og vurderinger fra godkendelsen af 6. juli 2011 findes fortsat kun i det oprindelige dokument. De afsnit, der for forståelsens skyld er overført uændrede fra den tidligere godkendelse, er markeret med **lys skrift**.

I henhold til beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides. Efter Guldborgsund kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne. I denne vurdering indgår faktorer som lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund kommunes vurdering, at de naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter, der ligger indenfor en radius af 1000 m fra det påtænkte staldanlæg, ikke vil blive væsentligt påvirket, som følge af udvidelsen af dyreholdet.

Endelig er det Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Kommunen vurderer således, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune giver hermed godkendelse til en husdyrproduktion på 475,60 DE på landbrugsejendommen Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge, samt udbringning af svinegylle svarende til 298,77 DE på de 258,28 ha landbrugsjord hørende til bedriften med cvr. nummer 35738606.

Produktionen på 475,60 DE omfatter 1.100 årssøer, 41.000 smågrise (7,1-32 kg), 505 slagtesvin (32-107 kg) og 600 polte (32-107 kg) årligt.

Guldborgsund kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der givet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen omfatter alene forhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante godkendelser/tilladelser/dispensationer i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, Slambekendtgørelse osv.) skal søges separat.

1.5 LOVHJEMMEL

Husdyrholdet på Sløsserupvej 14 har været miljøgodkendt i en lang årrække. Den seneste gældende miljøgodkendelse på ejendommen er fra 6. juli 2011 og er meddelt i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20-12-2006 med senere ændringer. Miljøgodkendelsen fra 6. juli 2011 er fortsat omfattet af retsbeskyttelse. Det er således kun udvidelsen, der skal godkendes i denne afgørelse. Dvs. alle vilkår fra 2011 godkendelsen, der ikke bliver berørt af udvidelsen, fastholdes. Kun de vilkår der pga. udvidelsen nødvendigvis skal ændres, tilføjes eller fjernes indgår i denne afgørelse og er dermed omfattet af klageretten.

Dyreholdet på bedriften er både før og efter udvidelsen på over 75 DE og over IPPC-grænsen. Tillægget til miljøgodkendelsen bliver derfor meddelt i henhold til § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 868 af 03.07.2015 (også kaldet husdyrloven).

Vand- og Natura2000 planer.

Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011. Vandplanerne for 2009-2015 er vedtaget i oktober 2014. Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser udover de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

1.6 TEKNISK SAMMENSKRIVNING

For at lette brugen af miljøgodkendelse er det valgt at sammenskrive tillægget og den oprindelige miljøgodkendelse. Det efterfølgende afsnit indeholder således de samlede vilkår for driften. I afsnittet om miljøteknisk beskrivelse, begrundelse og vurdering er der dog kun medtaget de afsnit, hvor der sker ændringer. For alle afsnit uden ændring henvises der til miljøgodkendelse fra 6. juli 2011. Alle vilkår og øvrig tekst, som er bibeholdt fra tidligere godkendelser, er markeret med *lys skrift*. Kun de nye og umarkerede vilkår, beskrivelser og vurderinger er omfattet af klageadgangen. Endvidere er der ret til at klage over afgørelsen om fjernelse af vilkår. Alle vilkår, der er fjernet i forbindelse med tillægget er derfor oplistet i Bilag 6. Vilkår, der er fjernet.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Dette tillæg til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt tillægget ikke er udnyttet senest 2 år efter, at denne afgørelse er meddelt.
4. *Vilkåret er fjernet, idet det ikke længere har relevans.*
5. Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter evt. ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

6. Med denne miljøgodkendelse gives der tilladelse til et dyrehold på i alt 475,60 DE, svarende til en årsproduktion på 1.100 årssøer, 41.000 smågrise (7,1-32 kg), 600 polte (32-107 kg), og 505 slagtesvin (32-107 kg).
7. Ved evt. fremtidig ændring af omregningsfaktorerne fra dyr til DE er det antallet af producerede enheder i de enkelte dyregrupper, og indenfor de givne vægtintervaller, der er afgørende for den tilladte produktion.

Staldindretning og drift

8. Produktionen skal ske jævnt over året, med staldindretning, sammensætning og fordeling mellem de enkelte staldafsnit som angivet i nedenstående tabel. Det fysiske antal dyr i de enkelte staldafsnit må ikke overstige det angivne antal stipladser, og tilsvarende for gennemsnitsvægten.

Dyrehold og Staldtype	Stald-afsnit	Vægt-grænser	Gennem-snitvægt	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Slagtesvin, Drænet gulv+spalter (33/67)	1	32-107 kg	69,5	505	126	12,95
Polte Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1	32-107 kg	69,5	600	150	15,38
Drægtighedsstald – transponder, delvis spaltegulv	2			977	760	155,03
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	3a			1.100	270	74,81
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	3b			123	70	19,52
Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv	4	7,1-32 kg		41.000	6.300	197,91
I alt						475,60

Beregningerne af DE er foretaget på baggrund af Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.15 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Fodring

9. Foderblandingen til samtlige dyretyper skal være tilsat fytase, og der skal gennemføres fasefodring af samtlige dyregrupper.
10. *Vilkåret er fjernet, idet det ikke længere har relevans.*
11. *Vilkåret er fjernet, idet det ikke længere har relevans.*
12. *Vilkåret er fjernet, idet det ikke længere har relevans.*

Overbrusning og rengøring

13. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier incl. gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
14. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte. Eventuelle rester af foder eller gødning skal tilføres gyllebeholdere.

Energi og vandforbrug

15. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Autoriseret service skal noteres i logbog eller der skal foreligge kvitteringer for udført service.
16. Ved afvigelser i de årlige opgørelser for energi- og vandforbruget skal der gøres tiltag til at identificere årsagen dertil, og der skal gøres tiltag for at reducere forbruget. Afviger forbruget væsentligt fra forudsætningerne i godkendelsen skal det anmeldes til kommunen.
17. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

18. Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Vask af maskiner

19. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogn skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

20. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast, eller tilføres gyllebeholderen.
21. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald efter kommunens regulativer skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

Råvarer og hjælpestoffer og kemikalier

22. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
23. Såfremt der på bedriftens arealer anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på fast plads med afløb til gyllebeholder.

2.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

Lugt

24. Flydelagene på gyllebeholderne, uden fast overdækning, skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

25. Den ene gyllebeholder (mrk. C) skal fortsat være forsynet med fast overdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter. Overdækningen skal vedligeholdes og skader herpå skal udbedres hurtigst muligt.
26. Omrøring af gylle i gyllebeholderne i forbindelse med gødningsudbringning må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
27. Omrøring af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
28. Såfremt der opstår lugtgener i forbindelse med omrøringen og udbringningen af gyllen og tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentlige for omkringboende, kan tilsynsmyndigheden stille skærpede krav til omrøring og udbringning.
29. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Evt. udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.

Fluer og skadedyr

30. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. (nu Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi).
31. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikrer bedst muligt mod opformering af rotter. Bekæmpelsen skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Transport

32. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj fra anlæg og maskiner

33. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelser overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 time)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)* (½ time)

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtning Fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

34. Såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra svinebedriften for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 33 er overholdt. Såfremt vilkår 33 konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget en støjmåling og eller støjberregning pr. år.
35. Støjmålinger og eller støjberregninger skal udføres af et DANAK akkrediteret firma eller et firma godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømålinger ekstern Støj". Driftsbetingelser og målepunkter skal aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmålinger skal udføres i henhold til Miljøministeriets til enhver tid gældende vejledning om støj, pt. afsnit 7 og 9 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Målerapporten

skal bl.a. udfærdiges ifølge vejledningens afsnit 9.10. Beregninger skal udføres i henhold til vejledningen nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Støv

36. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget skel.

Lys

37. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboerne ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer o.lign.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBLING

Flydende husdyrgødning

38. Der skal benyttes gyllevogn med egen monteret pumpe med returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholdere skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholder skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild skal pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.

39. Ved en hver overpumpning mellem gyllebeholdere eller mellem gyllebeholder og –vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

40. Inden udvidelsen påbegyndes skal der være fremsendt dokumentation for at bedriften råder over opbevarings kapacitet til min. 9 mdr. produktion af gylle og spildevand.

Afgasset biomasse

40. *Vilkåret er fjernet, idet det ikke længere har relevans.*

Gyllekøling

41. Staldanlæggets gyllekanaler i staldafsnit 1.1.2(2), 1.1.3(3a), 1.1.4(4) og 1.1.5(3b) skal være forsynet med gyllekølingsanlæg, der i gennemsnit over året, skal opnå en reduktion i ammoniakfordampningen på minimum 18,1 %, ved køling på 18,1 W/m². Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller. Der skal foreligge servicereporter, der dokumenterer overholdelse af kølingskravet på 18,1 W/m².

Anden organisk gødning

42. Der må anvendes anden organisk gødning på arealerne under forudsætning af at det maksimale indhold af N og P i vilkår 45 ikke overskrides.

43. Hvis der skal anvendes anden organisk gødning på arealerne, skal det meddeles til Guldborgsund Kommune senest 14 dage før modtagelsen.

2.6 PÅVIRKNING FRA AREALER

44. Der skal afsættes gylle svarende til 55,00 DE til biogasanlæg, og gylle svarende til 37,17 DE til Tokkerupvej 3, 4892 Kettinge, samt gylle svarende til 84,66 DE til § 16 miljøgodkendt aftager. Evt. ændring af aftagere skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering af krav om godkendelse inden ændringen iværksættes.

45. På bedriftens egne og forpagtede arealer (bilag 4A-C), som indgår i denne godkendelse, må der udbringes svinegylle med et maksimalt indhold på 28.430 kg N og 7.517 kg P, svarende til maksimalt 1,16 DE/ha.

46. *Vilkåret er fjernet, idet det ikke længere har relevans.*

47. Gyldig kontrakt om afsætning af gylle inkl. kortbilag over udbringningsarealer, skal til enhver tid kunne fremvises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune. Dokumentation skal opbevares i 5 år.

48. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for, at ovenstående vilkår er overholdt f.eks. i form af kopi af de til Plantedirektoratet indsendte gødningsregnskaber.

Sædskifter, efterafgrøder og projektilpasninger

49. Udover plantedirektoratets krav om efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, skal der hvert år være minimum 1,0 % ekstra efterafgrøder, med udgangspunkt i efterafgrødegrundarealet. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de lovpligtige eller de ekstra efterafgrøder må erstattes af "vintergrønne marker".
50. På bedriften må ikke anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 88, jf. Miljøministeriets notat af 27.06.2007 vedr. standardsædskifter og referencesædskifter.
51. Ved vandhullerne beliggende på mark 2a2 og mellem mark 2a2 og 2a4, samt ved naturområdet ved mark 30a2 og 1bn1 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra naturområdet/vandhullets øverste kant, medmindre udbringningen sker med forsuret gylle eller ved nedfældning. Naturområdernes placering fremgår af kort 3 og 4 i afsnit 3.6.8 Påvirkning af Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter. Afstandene udmåles fra kanten af naturområdet, hvor dette overgår til dyrket mark, og fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtighedsvegetation, som hører til vandhullet, ophører.

2.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Mindst ressourceforbrugende og forurenende teknik

52. Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar m.m. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

2.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

2.9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

53. Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere ud over de tidligere nævnte. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal der opbevares: Effektivitetskontroller, slagterifregninger og/eller andre kvitteringer for indkøbte og afsatte dyr
 - Følgende skal registreres i driftsjournal, der skal opbevares på bedriften:
 - Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet, vand og diesel. Evt. væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal opbevares i minimum 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Beredskabsplan

54. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne

miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

55. Beredskabsplanen, skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

56. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og noteres i logbog. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og / eller beredskabet kontaktes på tlf. 114. Evt. kontakt til miljøvagt og / eller beredskab fritager ikke for pligten til at orientere Guldborgsund Kommune først kommende hverdag efter forureningen.

57. Konstateres der væsentlige gener for omgivelserne, skal der straks træffes afhjælpende foranstaltninger.

58. Tilsynsmyndigheden skal kontaktes i de situationer, hvor de forureningsbegrænsende foranstaltninger er midlertidigt ude af drift og ved andre uregelmæssigheder i driften.

59. Virksomhedens beredskabsplan skal løbende vedligeholdes, og oplysningerne i den skal altid være opdateret. Planen skal revideres årligt eller efter behov for tilføjelser, rettelser eller ændringer af procedurer i forbindelse med uheld.

60. Forefindes der personale på ejendommen, som ikke læser dansk, skal beredskabsplanen forefindes på det sprog, som de ansatte læser og forstår.

61. Driftsuheld skal noteres i logbog for egenkontrol.

2.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

62. Ejer skal senest en måned efter, at der er truffet beslutning om lukning af bedriften, indsende en plan til tilsynsmyndigheden, som beskriver de nødvendige foranstaltninger for at undgå fremtidig forureningsfare. Omfang og indhold af planen, samt tidsplanen for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af Guldborgsund Kommune.

2.11 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende love og bekendtgørelser. Dette gælder også, selvom disse regler skulle være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset. Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 33, stk. 3 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Dvs. hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse

maksimalt tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse.

- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsen gælder kun de nye vilkår. De bibeholdte vilkår har retsbeskyttelse frem til 6. juli 2019.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug, § 41 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11.01.2016 § 25 skal ændringer i udbringningsarealerne (såvel ejede, forpagtede og aftale arealer) anmeldes til og godkendes af Guldborgsund Kommune.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug § 39, kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudsat ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholder jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicinaffald.
- Bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr nr. 558 af 01.06.2011.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden, pt. bekendtgørelse nr. 280 af 16.03.2016 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 1752 af 14.12.2015 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik og Miljø
14. april 2016

Ulla Andersen
Teknisk assistent

Mette Wolthers
Sagsbehandler /Ingeniør

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

3.1.1 Opnåelse af godkendt produktion, bortfald af resterende

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 94764, og ejendommen drives af Holgersminde I/S, v. Rasmus Dresen under CVR-nr.35738606, hvor både husdyrbruget og arealerne indgår.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansatte på bedriften skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Yderligere er det præciseret, at de nye vilkår i tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelsen. Hvis den tilladte produktionsudvidelse ikke er fuldt udnyttet efter 2 år, fastlåses det niveau, der er opnået, som det nye maksimale loft for produktionen.

Endvidere er der sat vilkår, som sikrer, at Guldborgsund Kommune altid bliver orienteret om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig. Begrundelsen for dette vilkår er, at det er kommunen der skal vurdere, om det anmeldte udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår er tilstrækkelige til at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen fastholdes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Der er ingen ændring omkring afstandskrav og lokalisering, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Der er ingen ændring omkring bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Der er ingen ændring omkring udformning af anlæg og placering i landskabet, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Der er ingen ændring omkring landskabelig-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Produktionsomfang

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel: "Sammensætning og fordeling i de enkelte staldafsnit". Det er denne opdeling der er forudsætning for lugt- og ammoniakberegninger.

Dyrehold og Staldtype	Stald-afsnit	Vægt-grænser	Gennem-snitsvægt	Antal årsdyr	Stipladser	DE*
Slagtesvin Drænet gulv+spalter (33/67)	1	32-107 kg	69,5	505	126	12,95
Polte Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1	32-107 kg	69,5	600	150	15,38
Drægtighedsstald – transponder, delvis spaltegulv	2			977	760	155,03
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	3a			1.100	270	74,81
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	3b			123	70	19,52
Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv	4	7,1-32 kg		41.000	6.300	197,91
I alt						475,60

Tabel 2. Sammensætning og fordeling i de enkelte staldafsnit.

*Beregningerne af DE er foretaget på baggrund af Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.15 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., (med senere ændringer).

Vilkår i afsnittet om produktionens omfang fastlægger det maksimalt tilladte dyrehold på ejendommen, og gennemsnitsvægte i staldene. Enhver ændring udover det, der er fastsat i vilkårene, kræver fornyet godkendelse. Det er dog tilladt, at mindske dyreholdet i forhold til det i vilkårene beskrevne uden ansøgning og godkendelse. Ved en evt. mindskelse af dyreholdet skal opmærksomheden dog henledes på, at efter 3 år med et lavere dyrehold bortfalder retten til at hæve dyreholdet til det i miljøgodkendelsen fastlagte niveau jf. kontinuitetsprincippet. Under afsnittet er også sat vilkår om, at hvis omregningsfaktorerne fra dyr til dyreenheder ændres, er det den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen/tilladelsen blev givet, der skal tages udgangspunkt i. Herved fastholdes produktionen målt i antal producerede dyr, der på tidspunktet for godkendelse kunne forventes.

Endelig er der indsat vilkår om, at produktionen skal ske så jævnt over året som muligt. Med dette vilkår skal det sikres, at der ikke sker væsentlige udsving i lugtemissionen fra bedriften. Der vil naturligvis være små udsving i produktionen over året og sygdom o.l. kan nødvendiggøre større udsving i enkelte år, men vilkåret skal forhindre væsentlige tilbagevendende udsving, som kan føre til nabogener.

Der er ikke søgt om eller indbygget fleksibilitet i forhold til afvigelser/variationer i vægtintervaller eller trinvis udvidelse af produktionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer at der ved opfyldelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Staldindretning og drift

Indretningen i de enkelte staldafsnit er skitseret i foregående afsnit.

Tidligere var der fuldspaltegulv i staldafsnitene til slagtesvin. Da fuldspaltegulve ikke længere er tilladt, er gulvene ændret til drænetgulv + spaltegulv. Ændringen medfører et fald i ammoniakfordampningen fra staldafsnitene, og er ikke i sig selv godkendelsespligtig. Faldet i ammoniakfordampningen indgår i husdyrgodkendelse.dk's beregninger, og er medvirkende til, at dyreholdet kan udvides, uden at der kommer væsentlige øgede påvirkninger af omkringliggende naturområder.

3.3.3 Fodring

Da der ikke er fodertilpasset med hensyn til råprotein eller fosfor, er der ikke stillet vilkår til maksimalt kg N og P ab dyr. Alle de tidligere vilkår om fodertilpasning er således fjernet fra miljøgodkendelsen.

For miljøteknisk beskrivelse, begrundelse og vurdering i øvrigt henvises til miljøgodkendelse fra 6. juli 2011.

3.3.4 Overbrusning og rengøring

Der er ingen ændring omkring overbrusning og rengøring, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3.5 Ventilation

Der er ingen ændring omkring ventilation, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3.6 Ensilage

Der anvendes ikke ensilagefodermidler på ejendommen.

3.3.7 Energi- og vandforbrug

Energi

I forbindelse med den ansøgte udvidelse forventes elforbruget øget med op til 5 %. Det er vurderet, at denne øgning ikke ændrer på de vurderinger der lå til grund for miljøgodkendelsen i 2011. Der er således ikke nye vilkår eller vurderinger i den anledning og der henvises derfor til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

Vand

I forbindelse med den ansøgte udvidelse forventes vandforbruget øget med op til 10 %. Det er vurderet, at denne øgning ikke ændrer på de vurderinger der lå til grund for miljøgodkendelsen i 2011. Der er således ikke nye vilkår eller vurderinger i den anledning og der henvises derfor til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

Der er søgt om at få ændret vilkår 15 i miljøgodkendelsen, således at der ikke skal føres logbog over service på staldventilation og øvrige mekaniske anlæg. Vilkåret er derfor ændret således at logbogen kan erstattes af kvitteringer for service på anlæggene.

3.3.8 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Der er ingen ændring omkring spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3.9 Affald (døde dyr, fast og olie/kemikalie)

Der er ingen ændring omkring affald (døde dyr, fast og olie/kemikalie), så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3.10 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Der er ingen ændring omkring råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier), så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Der er ingen ændring omkring driftsforstyrrelser og uheld, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.3.12 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak og natur

Beregningerne foretaget i ansøgningen, skema 81028, viser husdyrbrugets samlede tab af ammoniak til omgivelserne, beregnet som summen af emissionerne fra hhv. staldene og gødningslagre. Beregningerne er baseret på oplysninger omkring typen af husdyrholdet, indretning af staldanlæggene, fodersammensætningen og opbevaring af husdyrgødningen. Ammoniakemissionen fra stald og lager er vist nedenfor:

Kilde til emission	Emission ansøgt drift
Stalde	4.078 kg N/år
Opbevaringslagre	473 kg N/år
Samlet ammoniakemission	4.552 kg N/år
Meremission fra anlæg	732 kg N/år

Tabel 5. N-emission fra anlægget

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % gælder for nyetableringer og stalde, hvor der gennemføres godkendelsespligtige ændringer. Reduktionskravet er vurderet i forhold til referencesystemerne. Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem viser, at kravet ved den ansøgte drift er overholdt.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at ammoniakreduktionskravet er opfyldt ved etablering af gyllekøling i staldene til søer og smågrise, ændret gulv i slagtesvinestalden fra fuldspalte til drænet + spalter, samt overdækning af den ene gyllebeholder. Tiltagene, i form af gyllekølingsanlæg og overdækning af gyllebeholder, er foretaget i forbindelse med miljøgodkendelsen meddelt d. 6. juli 2011. Kun ændringen af fuldspaltegulvet er et nyt tiltag i forbindelse med tillægget. De eksisterende vilkår om gyllekøling og overdækning er således uændrede. Den ændrede gulvtype indgår som en forudsætning, der er fast holdt i dels i vilkår 1 om at bedriften skal indrettes som oplyst i ansøgningsmaterialet, og dels i vilkår 8 om staldindretning m.m.

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1-natur og merbelastningen på nærmeste kategori 2-natur er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at projektet på Sløsserupvej 14 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til disse naturtyper er overholdt.

Endvidere vurderes det, at det på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag ikke kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet.

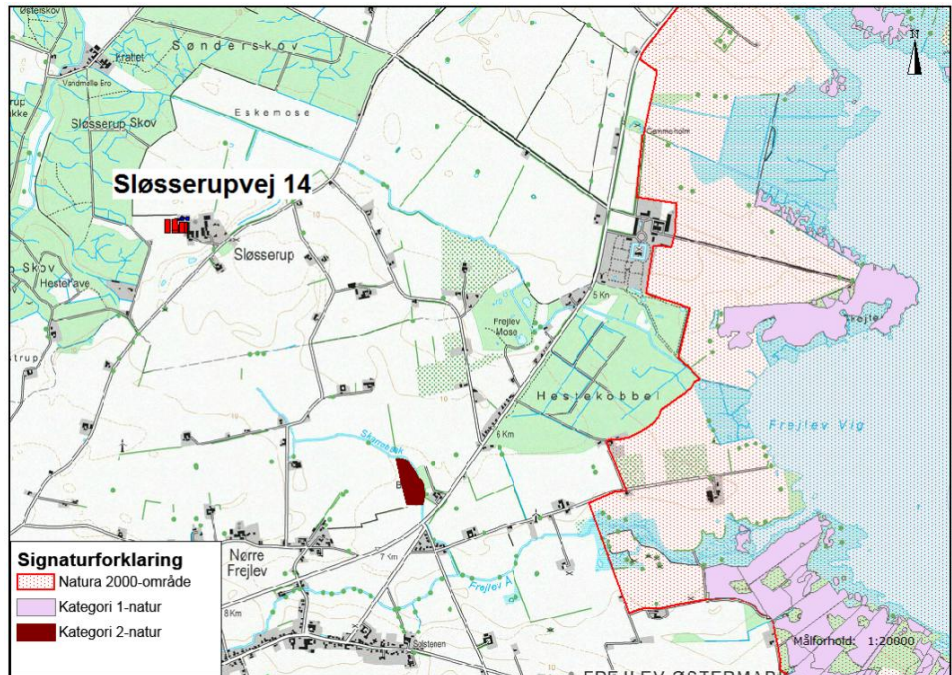
Kategori 3-natur

Udvidelse af dyreholdet på Sløsserupvej 14 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrense for kvælstof med den beregnede merbelastning med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merbelastningen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til disse naturområder.

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Sløsserupvej 14 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der ligger ca. 2,7 km øst for stald og lager, se kort 1. Området består på dette sted af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund.

Kort 1. Beliggenheden af stald og lager i forhold til natura 2000-område og kategori 1- og 2-natur.

Der er en meremission fra stald og lager på 1.036 kg N/år samt en samlet emmission på 4.856 kg N/år. Strandenge er en forholdsvis robust naturtype set i forhold til belastning med kvælstof, idet tålegrænsen er 30-40 kg N/ha/år, modsat kalkoverdrev som er mere sårbar med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Da der ikke er en merbelastning med kvælstof på habitatnaturtyperne efter udvidelsen af dyreholdet på Sløsserupvej 14, og da totalbelastningen er minimal set i forhold til naturtypens tålegrænse, vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for de nærmeste terrestriske habitatnaturtyper i forhold til stald og lager.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Sløsserupvej 14 beliggende udenfor Natura 2000-området ikke kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Ifølge ansøgningen er merbelastningen mindre end 1,0 kg N/ha/år på lokalitet A, B, C og D. Da merbelastninger på mindre end 1 kg

N/ha/år ikke medfører ændringer i naturtyperne jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning, vurderes det, at bilag IV-paddernes yngle- og rastesteder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af Flagermus.

3.4.2 Lugt

Jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk overholdes alle lugtgenekriterierne. Der er derfor ingen ændringer i redegørelsen, så der henvises til miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Der er ingen ændring omkring fluer og skadedyr, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.4.4 Transport

Der er ingen væsentlige ændringer omkring transport, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Der er ingen ændring omkring støj fra anlæg og maskiner, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Der er ingen ændring omkring støv fra anlæg og maskiner, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.4.7 Lys

Der er ingen ændring omkring lys, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på ejendommen er beregnet ud fra Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03, revideret d. 27.08.2009, og der er gennemført korrektioner i forhold til de aktuelle vægtgrænser, og vægtgrænser for normtal.

Mængden af det producerede gødning er opsummeret i nedenstående tabel 8:

Dyretype	Antal	Normtal (t/dyr)	Gylle
Søer	977	4,64	4.533 m ³
	123	3,92	482 m ³
	1.100	1,68	1.848 m ³
Smågrise	41.000	0,144 *	5.657 m ³
Polte	600	0,47**	285 m ³
Slagtesvin	505	0,51**	260 m ³
		Samlet	13.065 m³

Tabel 8. Produceret gødning

* Normen for smågrise er ganget med faktor 0,9582 da indgangs- og afgangsvægt er h.h.v 7,1 og 32 kg.

**Normen for slagtesvin og polte er ganget med faktor 1,009 da indgangs- og afgangsvægt er h.h.v. 32 og 107 kg.

Den årlige mængde næringsstoffer til rådighed for egne arealer fremgår af nedenstående tabel 9.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret gylle	46.464 kg N	11.969 kg P	475,60 DE
Afsat til biogasanlæg	5.332 kg N	1.384 kg P	55,00 DE
Afsat til Tokkerupvej 3	4.036 kg N	937 kg P	37,17 DE
Afsat til Margrethelundsvej 2&4	8.466 kg N	2.131 kg P	84,66 DE
I alt til rådighed	28.430 kg N	7.517 kg P	298,77 DE

Tabel 9. Næringsstoffer til rådighed for egne arealer jf. gødningsregnskabet i husdyrgodkendelse.dk

Beregningerne i ansøgningen er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak og næringsstoffer på arealerne fastholdes, er der sat vilkår om, at staldene indrettes som angivet. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt, inden ændringerne foretages.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår er tilstrækkelige til at sikre at beregningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen, holder. Det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlig risiko for øget påvirkning af omgivelserne med næringsstoffer end antaget og vurderet i de enkelte afsnit af miljøgodkendelsen.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af gylle på 13.065 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene, men ikke regnvand fra vaskepladsen, som har afløb til den ene gyllebeholder. Ifølge oplysningerne i miljøgodkendelsen fra 2011 skal indregnes et tillæg på 182 m³ fra vaskepladsen. Det samlede årlige behov for opbevaring er således på 13.247 m³.

Nedenstående tabel 10 viser en oversigt over beholdere til flydende gødning på Sløsserupvej 14 og bedriftens anden ejendom på Nørrevej 17:

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overdækning	Kapacitet	Lager-andel % ved 9 mdr. kapacitet	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder A, Sløsserupvej 14	1984/09	Flydelag	1536 m ³	15 %	Fast anlæg
Gyllebeholder B, Sløsserupvej 14	1993/03	Flydelag	2.500 m ³	25 %	Fast anlæg
Gyllebeholder C, Sløsserupvej 14	1998/09	Fast låg	745 m ³	7 %	Ikke fast
Gyllebeholder Nørrevej 17	1994/09	Flydelag	1.530 m ³	15 %	Ikke fast
Gyllebeholder Nørrevej 17	1979/09	Flydelag	700 m ³	7 %	Fast anlæg
I alt			7.011 m³	69 %	

Tabel 10. Oversigt over gyllebeholdere og opbevaringskapacitet.

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen bør opbevaringskapaciteten på en svinebedrift svare til minimum 9 måneders produktion. Den nuværende kapacitet på bedriften lever ikke op til denne anbefaling. Der er derfor indsat vilkår om, at inden udvidelsen af produktionen skal der

fremsendes dokumentation for, at bedriften råder over minimum 9 måneders kapacitet. Dette kan f.eks. opnås ved, at der lejes en gyllebeholder på minimum 2.924 m³, og kopi af lejekontrakten fremsende til kommunen. Ved leje af en beholder er det vigtigt, at det tydeligt fremgår af kontrakten hvem, der er ansvarlig for flydelaget/overdækning og for gennemførelse af de lovpligtige kontroller hvert 5. eller 10. år afhængig af beholderens placering.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere sat vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbar før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

For miljøteknisk beskrivelse, begrundelse og vurdering i øvrigt henvises til miljøgodkendelse fra 6. juli 2011.

3.5.3 Gylleforsuring

Ikke valgt for denne ejendom, og dermed ikke relevant under dette afsnit (se afsnit omkring BAT).

3.5.4 Gylleseparering

Ikke valgt for denne ejendom, og dermed ikke relevant under dette afsnit (se afsnit omkring BAT).

3.5.5 Gyllekøling

Der er ingen ændring omkring gyllekøling, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

Der er søgt om at få ændret vilkår 41 i miljøgodkendelsen fra 6. juli 2011 således at der ikke skal føres logbog over den månedlige driftstid. Vilkåret er ændret så logbogen kan erstattes af servicereporter, der dokumentere at anlægget kører med den fastsatte effekt på 18,1 W/m².

3.5.6 Fast gødning inkl. dybstrøelse, opbevaring

Al husdyrgødning håndteres som gylle.

3.5.7 Anden organisk gødning

Der er ingen ændring omkring anden organisk gødning, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.6 PÅVIRKNING FRA AREALER

3.6.1 Udbringningsarealer, harmoni og aftaler

Afsnittet er fjernet idet det ikke er relevant.

3.6.2 Lokalisering og data for udbringningsarealer

Nedenstående tabel viser en oversigt over de ejede arealer, som anvendes til udbringning af husdyrgødning, og som de fremgår af ansøgningsmaterialet. Arealerne fremgår ligeledes af bilag 4A-C.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at eventuelle ønskede udskiftning eller supplerung med nye arealer er underlagt anmeldepligt, og at kommunen skal tage stilling til en senere anmeldelse, inden arealerne må anvendes til husdyrgødning. Nedenstående oversigt viser arealoversigt taget fra ansøgningskemaet over ejede arealer.

På ejede arealer udbringes der svinegylle svarende til 298,77 DE. Dvs. der udbringes 1,16 DE/ha.

SIDE 23/36

Som det fremgår af nedenstående tabel 11 er det i ansøgningen anført at alle arealerne dyrkes med svinesædskifte S8 jf. Miljøstyrelsens notat "Standard sædskifter og referencesædskifter" fra 08.02.2012.

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
2g	30,66	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,01	0,00	0,00	30,65	28,33	0,00	30,65	0,00	0,01
6h	4,58	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	4,58	4,39	0,00	4,58	0,00	0,00
10a	23,38	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	23,38	3,28	23,37	0,00	0,00	0,01
13b	12,92	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	12,92	0,00	0,00	12,52	0,40	0,00
2a1	2,39	Ja	J87	Nej	S8	S2	2,25	0,00	0,00	0,14	0,00	-0,21	2,60	0,00	0,00
30b	2,69	Ja	J86	Nej	S8	S2	2,69	0,00	0,00	0,00	0,11	2,69	0,00	0,00	0,00
47c	1,74	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	1,74	1,74	0,00	1,73	0,00	0,01
48c	1,55	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	1,55	1,15	0,00	1,54	0,00	0,01
6a1	6,54	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	6,54	3,97	0,00	6,54	0,00	0,00
6a2	2,88	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	2,88	0,00	0,00	2,88	0,00	0,00
1bn2	5,14	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	5,14	0,00	5,14	0,00	0,00	0,00
1bn3	5,42	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	5,42	0,00	5,40	0,00	0,00	0,02
28-e	6,73	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,20	0,00	0,00	6,53	4,93	6,72	0,00	0,00	0,01
30a1	7,30	Ja	J86	Nej	S8	S2	7,30	0,00	0,00	0,00	5,25	7,30	0,00	0,00	0,00
31-c	20,43	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	20,43	18,28	20,43	0,00	0,00	0,00
100-0	8,03	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	8,03	8,03	0,00	0,00	1,03	7,00
101-0	15,63	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	15,63	1,12	0,00	0,00	0,00	15,63
28a2	5,97	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,53	0,00	0,00	5,45	5,97	5,97	0,00	0,00	0,00
28-a-1	12,51	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	12,51	12,51	12,51	0,00	0,00	0,00
4f-2h	12,64	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	12,64	0,00	0,00	0,00	0,00	12,64
30a2	17,39	Ja	J86	Nej	S8	S2	1,14	0,00	0,00	16,25	16,80	0,00	0,00	0,03	17,36
1bn1	14,59	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	14,59	0,79	0,00	0,00	0,03	14,56
2a4	0,81	Ja	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81
2a2	9,32	Ja	J86	Nej	S8	S2	4,67	0,00	0,00	4,65	3,03	0,00	0,00	0,00	9,32
80-0	5,43	Nej	J86	Nej	S8	S2	5,43	0,00	0,00	0,00	0,00	5,43	0,00	0,00	0,00
81-0	9,07	Nej	J86	Nej	S8	S2	9,07	0,00	0,00	0,00	0,00	9,07	0,00	0,00	0,00
82-0	2,34	Nej	J86	Nej	S8	S2	2,34	0,00	0,00	0,00	0,00	2,34	0,00	0,00	0,00
83-0	1,61	Nej	J86	Nej	S8	S2	1,61	0,00	0,00	0,00	0,00	1,61	0,00	0,00	0,00
1-3	8,06	Nej	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	8,06	0,00	8,06	0,00	0,00	0,00
51-1	0,22	Nej	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	0,22	0,00	0,22	0,00	0,00	0,00
60-2	0,30	Nej	J86	Nej	S8	S2	0,00	0,00	0,00	0,30	0,30	0,30	0,00	0,00	0,00
Total	258,28						37,25	0,00	0,00	221,03	119,98	116,36	63,04	1,49	77,39

Tabel 11. Areal oversigt fra husdyrgodkendelse.dk

Ovenstående oplysninger er fastholdt i vilkår for at sikre, at beregningsgrundlaget i husdyrgodkendelse.dk fastholdes. Der er således sat vilkår om maksimal udbringning af 1,16 DE/ha på bedriftens 258,28 ha. Yderligere er N og P indholdet i de 298,77 DE fastholdt. Ligeledes er der sat vilkår om, at al gødning udover de 298,77 DE skal afsættes til godkendte modtagere, samt at der skal kunne forevises dokumentation for afsætningen. Endvidere er det gamle vilkår om, at der på bedriftens 258,28 ha skal anvendes et svinesædskifte med et

udvaskningsindeks på maksimalt 88 jf. " standard sædskifter og referencesædskifter" bibeholdt.

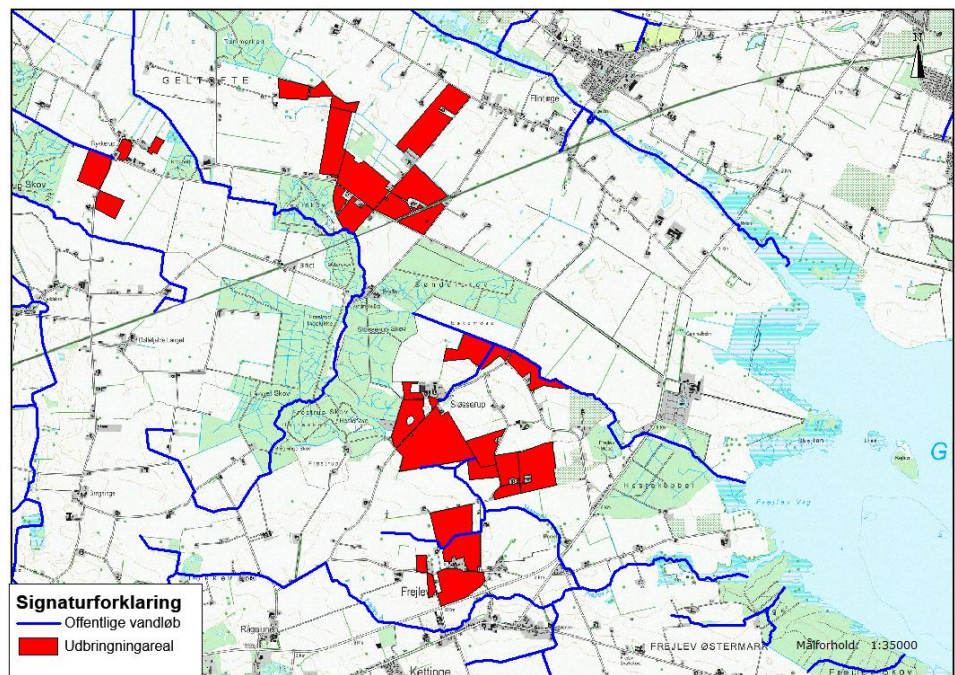
Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de givne vilkår er tilstrækkelige til at sikre, at beregningerne i husdyrgodkendelse.dk holder stik. Ligeledes er det på baggrund af de gennemførte beregninger vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Påvirkning af søer og vandløb

Udbringningsarealerne afvander via flere, mindre private og offentlige vandløb til henholdsvis Fuglsangløbet, Flintinge Å, Frejlev Å og Saksøbing Å, se kort 4. Ifølge Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet har Frejlev Å og Saksøbing Å målsætningen "god økologisk tilstand" med en tilhørende faunaklasse 5 afhængig af vandløbets faldforhold. Fuglsangløbet og de mindre vandløb er ikke målsat i den nuværende vandplan. For disse vandløb skal det jf. Vandplanens retningslinje 3 sikres, at der ikke meddeles tilladelser og godkendelser, der måtte være til hinder for, at vandløbene opnår god tilstand.

Ifølge ansøgningsmaterialet er det generelle krav om P-overskud overholdt ved det ansøgte projekt. Da der ikke er særligt skrående udbringningsarealer mod vandløbene, og da vandløbene er adskilt fra udbringningsarealerne med udyrkede bræmmer, vil risikoen for overfladisk afstrømning af overfladevand med jordpartikler m.v. være ringe. Det vurderes, at vandløb og øvrige ferske recipienter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Kort 2. Beliggenheden offentlige vandløb og udbringningsarealer.

Påvirkning af hav

Da antallet af dyreenheder i oplandet til såvel Smålandsfarvandet syd og Guldborgsund er faldende, vurderes den ansøgte produktion i sammenhæng med andre planer og projekter ikke at have en væsentlig påvirkning af det marine område og dermed af Natura 2000-område nr. 173. Afskæringskriterium 1 jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning er overholdt.

Til brug for vurderingen af, hvorvidt N-udvaskningen fra den ansøgte udvidelse i sig selv vil have en væsentlig virkning på natura 2000-området, er der foretaget beregninger af N-

udvaskningen fra den ansøgte produktion samt i en situation, hvor der ikke tilføres husdyrgødning til de samme arealer, dvs. svarende til et planteavlbrug. Beregningen skal afklare, om det ansøgte udgør under 5 % (for sårbare vandområder) og 1 % (for meget sårbare vandområder) af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde. Udvasning ved ansøgt drift (med ansøgt sædskifte inkl. efterafgrøder) = 32,3 kg N/ha Udvasning, svarende til planteavlbrug (med planteavlssædskifte) = 32,3 kg N/ha

Merudvasning som følge af husdyrbruget = 0,0 kg N/ha

Da der ikke er en merudvasning af kvælstof, er der ikke foretaget yderligere beregninger i forhold til den samlede tilførsel af kvælstof fra oplandet til Guldborgsund og Smålandsfarvandet syd. Den samlede kvælstoftilførsel fra oplandet vil ikke medføre påviselige ændringer i de to vandområders tilstand. Afskæringskriterium 2B er dermed overholdt, og det vurderes på denne baggrund, det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning på vandområderne og herunder natura 2000-område 173.

Det er kommunens samlede vurdering, at det ansøgte udledning af kvælstof til Guldborgsund og Smålandsfarvandet syd hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 173.

3.6.3 Nitrat til overfladevand

Sårbarheden for udvaskningen af kvælstof i form af nitrat til overfladevand afgøres af hvilke nitratklasser arealerne ligger i.

For nitratklasse 1-3 er der reduktion i det tilladte husdyrtryk, og hvis der ønskes fuldt husdyrtryk på arealerne skal udvaskningsberegningerne vise, at den aktuelle udvaskning vil være lavere end den maksimalt må være.

Nitratklasserne for arealerne er angivet nedenfor sammen med det maksimale dyretryk og udvaskningsberegninger for den aktuelle og den maksimale udvaskning.

	Ha	Tilladt dyretryk	Tilladt DE	Maksimal udvaskning	Aktuel udvaskning*
Nitratklasse 0	0,0 ha	1,40 DE/ha	0,0 DE	34,2 kg N/ha	32,3 kg N/ha
Nitratklasse 1	0,0 ha	1,19 DE/ha	0,0 DE		
Nitratklasse 2	134,89 ha	0,91 DE/ha	122,75 DE		
Nitratklasse 3	123,39 ha	0,70 DE/ha	86,37 DE		
Samlet	258,28 ha		209,12 DE		298,77 DE
Max. dyretryk		0,81 DE/ha			1,16 DE/ha

Tabel 12. fordeling af arealer i nitratklasser.

*med anvendelse af sædskifte S8 og 1,0 % ekstra efterafgrøder.

Fordelingen af arealer i nitratklasser medfører, at der maksimalt må udbringes gylle svarende til 209,12 DE. Ansøger ønsker at udbringe 1,16 DE/ha svarende til 298,77 DE. Med de gennemførte beregninger i ansøgningsystemet ses det, at den aktuelle udvaskning med anvendelse af sædskifte S8 og 1,0 % ekstra efterafgrøder ligger under den maksimale udvaskning, hvorved reglerne i husdyrgodkendelsesloven overholdes.

På bedriftens egne arealer er der stillet vilkår om, at der maksimalt må anvendes 298,77 DE pr. planår, således at der ikke udbringes mere end 1,16 DE/ha, med en tildeling af 28.430 kg N og 7.517 kg P. Desuden er der sat vilkår om, hvilke arealer der må udbringes husdyrgødning på. Disse er vist i bilag 4A-C.

3.6.4 Nitrat til grundvand

Placering af nitratfølsomme indvindingsområder og lokale indsatsplaner danner baggrund for fastsættelse af beskyttelsesniveauet for grundvand.

Når dele af udbringningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, foretages der en udvaskningsberegning i ansøgningssystemets Farm-N model. Denne viser nitratkoncentrationen i det infiltrerede vand, der kommer ud af rodzonen. Ligger denne koncentration over 50 mg NO₃-/l må koncentrationen ikke øges i forbindelse med projektet.

Af de 258,28 ha der hører til bedriften ligger de 189,2 ha i nitratfølsomme indvindingsområder og jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er koncentrationen i det infiltrerede vand over 50 mg NO₃-/l. Beregningerne viser dog samtidigt, at koncentrationen falder som følge af det ansøgte projekt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke sker væsentlig påvirkning af nitratfølsomme indvindingsområder eller indsatsområder, idet ansøger har truffet de nødvendige forholdsregler så nitratkoncentrationen i det infiltrerede vand falder.

3.6.5 Fosfor

Da en del af arealerne ligger indenfor oplande til Natura 2000-områder, der er følsomme overfor fosfor, skal det maksimale accepterede fosforoverskud beregnes. Fosforoverskuddet er differencen mellem den mængde, der tilføres til arealerne, og den mængde der fraføres med afgrøderne. I tilfælde af et fosforoverskud, beregnes overskuddets maksimale størrelse ud fra jordens fosfortal.

Til vurdering af det maksimale tilladte fosforoverskud er der nedenfor vist hvilken placering i fosforklasser de enkelte arealer har.

	Ha	Tilladt fosforoverskud	Max. Kg fosfor i overskud
Fosforklasse 0 (JB<4 og P-tal <4)	116,36 ha	12,9 P/ha/år	1.501,0 kg
Fosforklasse 1 (P-tal 4-6)	63,04 ha	4,0 P/ha/år	252,2 kg
Fosforklasse 2 (lavbundsarealer)	1,49 ha	2,0 P/ha/år	3,0 kg
Fosforklasse 3 (P-tal >6)	77,39 ha	0,0 P/ha/år	0 kg
Maksimalt tilladt fosforoverskud			1.756,2 kg

Tabel 13. Arealernes placering i fosforklasser.

Der må ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk maksimalt være et fosforoverskud på arealerne på 1.756,2 kg P, og reelt vil der være et overskud på 1.756,3 kg P. Det reelle overskud er beregnet ud fra en tilførsel på 29,1 kg P/ha og en fraførsel på 22,3 kg P/ha

Kommunes vurdering

Ifølge beregningen i husdyrgodkendelse.dk er det generelle krav om P-overskud overholdt ved det ansøgte projekt. Da ingen af udbringningsarealerne grænser op til åbne vandløb, og der derved ikke er risiko for overfladisk afstrømning til vandløb, vurderes det, at vandløb og øvrige ferske recipienter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Guldborgsund Kommune har på den baggrund vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse uden, at der er behov for yderligere vilkår om fosfor tilførslen til arealerne.

3.6.6 Påvirkning af § 3-beskyttet natur og skove

De beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne er alle forholdsvis robuste naturtyper, set i forhold til påvirkningen med næringsstoffer. Med undtagelse af Bilag IV-arter (som behandles i afsnit 3.6.8) indeholder lokaliteterne ikke fredede-, lokalt truede- eller særligt bevaringsværdige arter. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke vil påvirke beskyttede naturtyper, som ligger nær udbringningsarealerne.

3.6.7 Påvirkning af Natura 2000-områder

Udbringning af husdyrgødning medfører en afdampning af kvælstof, der i en afstand af 10-20 m afhængig af gødningstype, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten giver en tilførsel på 1 kg N/ha/år. Ved tilførsel af 1 kg N/ha/år og derover kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Den korteste afstand fra udbringningsarealerne er ca. 1,1 km til Natura 2000-område nr. 173. Med denne afstand mellem udbringningsarealerne og Natura 2000-området vurderes det, at afdampningen af kvælstof ved udbringningen af husdyrgødning ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter i området vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

3.6.8 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Ved besigtigelserne er der foretaget en konkret vurdering af, om de enkelte naturområder kan være yngle- eller rasteområder for padder, der er omfattet af EU-habitatdirektivets Bilag IV. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en afdampning af kvælstof, som afsættes på de omkringliggende arealer. Afsætningen af kvælstof er størst tæt på udbringningsarealet og den falder gradvist med øget afstand til udbringningsarealet. Størrelsen af kvælstofdepositionen er udover afstanden fra udbringningsareal også afhængig af husdyrgødningstypen og udbringningsteknologien. Naturområder kan ændres som følge af tilførsel af kvælstof. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derover medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Tilstandsændringerne vil f.eks. være i form af en tilgroning af naturområdet med mere kvælstoftolerante og konkurrencesterke plantearter. Den generelle naturtilstand i det kvælstoffølsomme naturområde vil blive ændret og forringet. Det samme gør sig gældende for naturområder og vandhuller, der er yngle- og rasteområde for Bilag IV-arter f.eks. Stor Vandsalamander eller Springfrø, hvor en forøget kvælstoftilførsel bevirker en tilgroning af naturområdet. Herved bliver naturområdet beskadiget eller ødelagt over en årrække, således at det ikke kan fungere som yngle- og rasteområde for Bilag IV-arterne.

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case"- tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning - typisk ved udbringning ovenpå aفرøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre. Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at ved udbringning af ubehandlet gylle fra svin vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter fra udbringningsarealet. Ubearbejdet gylle fra kvæg kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter fra

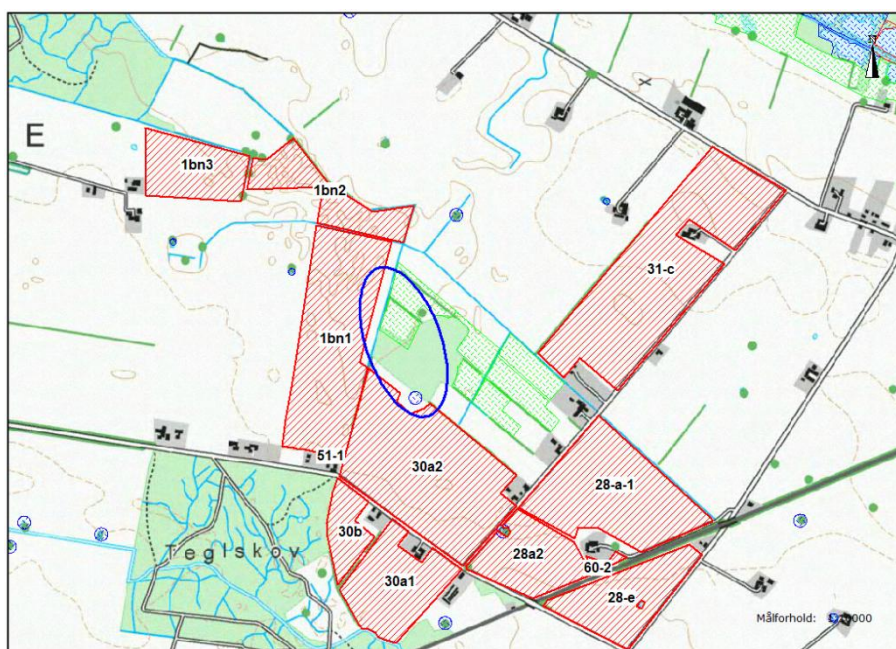
udbringningsarealet. Anvendelsen af forskellige udbringningsteknologier kan medvirke til, at afdampningen af kvælstof mindskes. Ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning vil depositionen af kvælstof være mindre end 1 kg N/ha i kanten af et udbringningsareal, hvis udbringningen af gylle sker ved nedfældning eller ved anvendelse af forsuret gylle.

Ifølge ansøgningen udbringes der ubehandlet gylle fra svin samt en mindre del i form af afgasset gylle. Udbringningen sker med slæbeslanger.

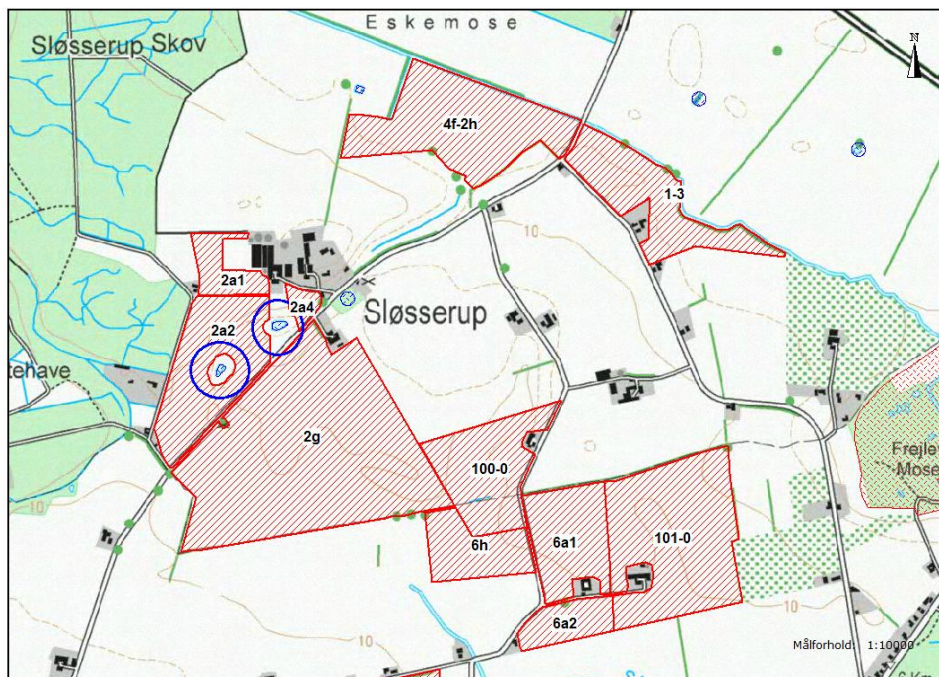
For at hindre ændringer i tilstanden af kvælstoffølsomme naturtyper samt i naturområder der er yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter, i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er det kommunens vurdering, at afdampningen af kvælstof ved udbringningen kan reduceres tilstrækkeligt ved anvendelsen af forskellige udbringningsmetoder eller ved at holde afstand til naturområdet.

Det vurderes, at der skal stilles følgende vilkår:

- Ved vandhullerne beliggende på mark 2a2 og mellem mark 2a2 og 2a4 samt ved naturområdet ved mark 30a2 og 1bn1 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra naturområdet/vandhullets øverste kant, medmindre udbringningen sker med forsuret gylle eller ved nedfældning. Naturområdernes placering fremgår af kort 3 og 4. Afstandene udmåles fra kanten af naturområdet, hvor dette overgår til dyrket mark, og fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtigbundsvegetation, som hører til vandhullet, ophører.

Kort 3. Naturområder (markeret med blå ring) som er vurderet i forhold til forekomst af padder omfattet af bilag IV.

Kort 4. Naturområder (markeret med blå ring) som er vurderet i forhold til forekomst af padder omfattet af bilag IV.

Flagermus

Udbringningen af husdyrgødning påvirker ikke træer eller bygninger, og det vurderes, at yngle- og rastesteder for flagermus omfattet af Bilag IV ikke vil blive beskadiget eller ødelagt ved projektet.

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

3.6.9 Sædskifte, efterafgrøder og projektilpasninger

En stor del af de ejede arealer, er beliggende i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med kvælstof, og disse arealer ligger derfor i nitratklasse 3. Ansøgningssystemet har således beregnet, at belastningen med husdyrgødning på egne arealer højst må være på 0,81 DE/ha. I ansøgningen er der dog søgt om at udbringe 1,16 DE/ha.

For at nedbringe udvaskning ved det ansøgte dyretryk har ansøger valgt at dyrke alle 258,28 ha med standardsædskifte S8 jf. Notat: Standardsædskifter og referencesædskifter, Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet, dateret 27.06.07". På baggrund heraf er der stillet vilkår til det sædskifte, som skal anvendes på arealerne. Det er således angivet, at der ikke må anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 88 %.

Udover ændret sædskifte har ansøger valgt at etablere ekstra efterafgrøder på 1,0 % af efterafgrødegrundarealet. Efterafgrødegrundarealet omfatter arealer med korn, raps, majs, rybs, soja, sennep, ærter, hestebønner, solsikke, olieør og andre 1-årige afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret. De 1,0 % ekstra efterafgrøder er således udover plantedirektoratets krav på godkendelsestidspunktet. For de ekstra efterafgrøder gælder samme regler som de lovpligtige.

Der er sat vilkår om, at der skal være minimum 1,0 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende generelle krav om lovpligtige efterafgrøder.

Med det valgte sædskifte og de ekstra efterafgrøder er udvaskningen fra bedriftens arealer mindre end det tilladte. Derved sikres beskyttelse af de sårbare vandområder, som en del af udbringningsarealerne afvander til.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de fastsatte vilkår omkring anvendelse af særlige sædskifter og ekstra efterafgrøder, vil udvaskning af næringsstoffer fra arealerne ikke have væsentlig betydning for omgivelserne og recipienter.

3.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplere det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes sårbarhed. Beliggenhed af bedriften i et særligt følsomt område skærper således ikke kravet til BAT. BAT kravene er derimod forskellige for nybyggeri, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, og for eksisterende byggeri, hvor implementeringen af moderne teknologi kan være dyr eller ligefrem umulig.

I den aktuelle sag er der tale om en udvidelse af produktionen i eksisterende stalde.

Følgende områder er vurderet i forhold til anvendelse af BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager, som kan begrænses gennem staldindretning, teknologier i staldene, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.
- Fosfor indhold i husdyrgødningen grundet fodersammensætningen.
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj
- Lugt
- Udbringning af gødning – herunder nitrat- og fosformænder, der udbringes.

3.7.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

[Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.](#)

Ved godkendelsen i 2011 valgte ansøger at etablere gyllekøling i so staldene og smågrise stalden på trods af, at udgifterne blev vurderet til at ikke at være proportionale med miljøgevindsten. Den samlede ammoniakudledning fra bedriften blev dermed lavere end det BAT-niveau, der blev fastsat i godkendelsen.

Siden godkendelsen i 2011 er gulvet i slagtesvinestalden blevet renoveret fra at være fuldspaltegulv til at være drænet gulv + spalter (33/67). Dette har igen mindsket ammoniakfordampningen fra det samlede anlæg.

I skema 81028 version 4 er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre således beregnet til 4.551,61 kg NH₃-N/år ved den ansøgte produktion.

Jf. Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for henholdsvis slagtesvin, små grise og søer vil BAT-emissionsgrænsen fra den ansøgte produktion i et helt nyt staldanlæg blive beregnet til 4.691 kg NH₃-N/år.

Produktion	Kg NH ³ -N/år pr. dyr	Antal dyr	Kg NH ³ -N/år.
Søer under 250 DE	2,53	1.100	2.783
Slagte svin og polte u. 210 DE	0,3	1.105	332
Små grise u. 250 DE*	0,03846	41.000	1.576
Samlet emission			4.691

Tabel 14. BAT-emissionsgrænseværdier

*korrigeret for afvigende vægt.

Dvs. at blot ved fastholdelse af de gældende vilkår for gyllekølingsanlægget, fastholdes den ansøgte produktion på et ammoniakemissionsniveau, der er BAT. Der er derfor ikke set på evt. andre muligheder, idet det ikke vil være proportionalt at kræve yderligere tiltag.

Kommunens samlede BAT-vurdering for ammoniak.

Det er vurderet, at fastholdelse af de eksisterende vilkår om gyllekøling i so stalde og smågrise stalden er tilstrækkelige til at sikre, at den ansøgte produktion lever op til BAT-niveauet beregnet ud fra Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier.

3.7.2 Fosfor og anvendelse af BAT

Ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, skal der som for ammoniak, findes et passende balancepunkt mellem de forskellige miljøpåvirkninger overfor dertil svarende omkostninger.

Miljøstyrelsen vurderer i den forbindelse, at yderligere generelle krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Tilførslen af fosfor til udbringingsarealerne kan reduceres enten ved anvendelse af foderteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller ved separeringsteknikker, der medfører at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til anden side. Jf. udmeldinger fra Miljøstyrelsen er separeringsteknikker ikke relevante at inddrage ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, da det ikke vil være til rådighed for alle indenfor branchen grundet problematikker omkring afsætning.

På baggrund af dette baseres fastlæggelse af grænseværdien for fosfor ud fra optimering af fosforudnyttelsen hos grisene, da denne teknik vurderes at være omkostningsneutral.

Niveauet kan opnås med en kombination af høj dosis fytase, minimumsnormer for fordøjeligt fosfor, fasefodring og/eller fodermidler med en god fosforfordøjelighed.

I forbindelse med kommunens anvendelse af Miljøstyrelsens teknologiblade henvises der til afsnittet om opfyldelse af BAT for ammoniak vedrørende vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for det konkrete anlæg som helhed. Heri indgår der således også en proportionalitetsmæssig vurdering.

Fastlæggelse af grænseværdien for fosfor er gennemført, som det fremgår af nedenstående:

Beregning af grænseværdi for fosfor med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning:

Jf. "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", for smågrise og slagtesvin, Miljøstyrelsen, samt "Justerede BAT-grænser for fosfor pga. ændrede DE-omregningsfaktorer for svin", vil følgende grænseværdier for fosfor i husdyrgødningen kunne anvendes ved vurdering af anvendelse af BAT.

De vejledende niveauer er som følger:

- Slagtesvin: 22,3 kg P/DE i husdyrgødning ab lager svarer til 31,2 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.
- Søer: 23,9 kg P/DE i husdyrgødning ab lager svare til 33,5 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.
- Smågrise: 29,2 kg P/DE i husdyrgødning ab lager, som svarer til 40,9 kg P/ha ved udbringning med 1,4 DE/ha på ansøgers samlede godkendte areal.

Kg P/DE i relation til BAT

Grænseværdien for den maksimale mængde fosfor i husdyrgødningen bliver på:
 $22,3 \text{ kg P/DE} * 28,33 \text{ DE} + 23,9 \text{ kg P/DE} * 249,36 \text{ DE} + 29,2 \text{ kg P/DE} * 197,91 \text{ DE} = 12.370 \text{ kg P}$

Jf. beregningerne i skema 81028 version 4 bliver den årlige produktion af fosfor på 11.970 kg. Den ansøgte produktion lever således op til BAT niveauet uden yderligere tiltag.

De vurderinger, der blev gennemført i 2011 godkendelse omkring forskellige fosfor-niveauer i foderet holder ikke længer stik, idet fodernormerne har ændret sig meget i de mellemliggende år. Disse vurderinger er derfor fjernet fra afgørelsen.

Kg P/ha i relation til BAT

Jf. beregningerne i skema 81028 kan ansøgers arealer tåle et årligt fosfor overskud på:
 $116,36 \text{ ha} * 12,9 \text{ kg P/ha/år} + 63,04 \text{ ha} * 4,0 \text{ kg P/ha/år} + 1,49 \text{ ha} * 2,0 \text{ kg P/ha/år} = 1.756 \text{ kg P/år}$

Og med det valgte sædskifte kan der forventes en årlig fraførelse af P på:
 $22,3 \text{ kg P/ha} * 258,28 \text{ ha} = 5.760 \text{ kg P/år}$

Arealerne kan således tåle en årlig tilførelse af fosfor på 7.516 kg.

Med den ansøgte drift vil der blive tilført 7.517 kg P/år. Dvs. den ansøgte drift lever op til maksimalt tilladt fosforoverskud via det valgte sædskifte. Det valgte sædskifte fastholdes i vilkår.

Kommunens samlede BAT-vurdering for fosfor.

Det er vurderet, at ved fasefodring, tilsætning af fytase og fodring i henhold til normtallene, er det sikret, at bedriften lever op til BAT for så vidt angår fosforindholdet målt i kg P/DE.

Endvidere er det vurderet, at ved at fastholde det i ansøgningen valgte sædskifte, er det sikret at bedriften lever op til BAT for så vidt angår fosfor indholdet målt i kg P/ha.

Samlet set vurderer kommunen at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse fosforudledningen fra husdyrholdet, og der er indført BAT i det omfang at kommunen har vurderet det proportionelt i det konkrete tilfælde.

3.7.3 Nitrat og anvendelse af BAT

Der er ingen ændring omkring nitrat og anvendelse af BAT, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.7.4 Forbrug af vand og energi

Der er ingen ændring forbrug af vand og energi, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.7.5 Management

Der er ingen ændring omkring management, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.7.6 Støj og lugt

Der er ingen ændring omkring støj og lugt, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.7.7 Udbringning af gødning

Der er ingen ændring omkring udbringning af gødning, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.7.8 Samlet vurdering af anvendelse af BAT

Guldborgsund Kommune vurderer i forbindelse med en helhedsindsats for efterlevelse af princippet om BAT, med udgangspunkt i de gennemførte beregninger og vurderinger, at anvendelse af BAT med hensyntagen til tekniske muligheder og med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet er overholdt. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til husdyrbrugets type og størrelse.

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 Alternative løsninger

Der er ingen ændring omkring alternative løsninger, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.8.2 0-alternativ

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljø- og lugtgener ikke øges yderligere fra produktion. De socioøkonomiske konsekvenser af ikke at foretage udvidelsen vil være, at produktionen på længere sigt vil ophøre.

Samlet er det vurderet, at udvidelsen giver den bedste udnyttelse af det eksisterende produktionsapparat, samt at der ikke vil være væsentlige påvirkninger af miljøet eller naboerne i forbindelse med udvidelsen.

3.9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Der er ingen ændring omkring egenkontrol og dokumentation, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.9.1 Beredskabsplan

Der er ingen ændring omkring beredskabsplan, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Der er ingen ændring omkring husdyrbrugets ophør, så der henvises til redegørelsen i miljøgodkendelsen af 6. juli 2011.

4 HØRINGER

Forhøring af ansøger og konsulent

Udkastet til tillæg til miljøgodkendelsen været i forhøring hos ansøger, samt ansøgers konsulent fra d. 17. februar til 22. februar. Den 22. februar blev der anmodet om at få ændret vilkår 15 og 41 i miljøgodkendelsen fra 6. juli 2011. De ansøgte ændringer er indskrevet i godkendelsen. Derudover var der følgende 2 ønsker / kommentarer til udkastet:

"Vi vil gerne have indarbejdet et vilkår om fleksibilitet i dyreholdet. Således at der kan være op til 10 % variation af antal, vægt eller fordeling mellem dyregrupperne under forudsætning af at det samlede antal DE ikke overskrides."

Og vedrørende vilkår 51 med ordlyden:

Ved vandhullerne beliggende på mark 2a2 og mellem mark 2a2 og 2a4 samt ved naturområdet ved mark 30a2 og 1bn1 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra naturområdet/vandhullets øverste kant...."

"Rasmus har selv stået for udgravningen af vandhullerne ved mark 2a2 og 2a4, og de er således ikke naturligt opstået."

Såfremt kommunen ikke ved besigtigelse har konstateret bilag 4 arter på den pågældende lokalitet, skal vilkåret om 10 meter bræmmer på disse 2 vandhuller fjernes."

Vedr mark 30a2 og 1bn1 er disse naturlige og vilkåret om bræmmer accepteres derfor."

Fleksibilitet

Guldborgsund Kommune kan ikke efterkomme ønsket om en generel fleksibilitet på 10 % idet denne kan medføre målbare ændringer i ammoniakemmission, lugt og næringsindhold i gødningen. Ønskes der fleksibilitet skal de alternative sammensætninger af dyretyper og vægtintervaller være dokumenterede ved fiktive ansøgninger. Ellers må der henvises til muligheden for at benytte de til en hver tid værende anmeldeordninger for skift i dyretype, emmissionstilpassede produktions ændringer m.m. En anmeldelse er gratis og sagsbehandlingstiden er kort.

Bræmmer og bilag IV-arter

Guldborgsund Kommune kan ikke efterkomme ønsket om at friholde de af ansøger etablerede vandhuller for bræmmer, eller afvente behandlingen af ansøgninger, der omfatter vandhuller til efter ynglesæsonen for bilag IV-arter. Guldborgsund Kommune har følgende praksis på området:

Padder omfattet af habitatdirektivets bilag IV benytter vandhuller og søger primært som ynglelokalitet. Det er helt uden betydning for de voksne padders valg af ynglested, hvordan vandhullet er dannet, f.eks. om det er opstået naturligt eller ved menneskelig aktivitet. Der imod har den enkelte art nogle krav til ynglestedet f.eks. vandhullets udformning, dybde, plantevækst, nærhed til anden natur, vandets renhed osv. Da padderne kun opholder sig i vandhullet i en kort periode i løbet af året, er det de færreste godkendelser af husdyrbrug, hvor vi har mulighed for at konstatere tilstedeværelsen af padder. I stedet vurderes det enkelte vandhul/naturområde konkret ved en besigtigelse i forhold til padderens krav til ynglested.

Fornyelse høring

Efter ovenstående tilføjelser har udkastet igen været i høring hos ansøger og konsulent i perioden 24. februar til 11. marts. Pga. ændringen af nitratkortet d. 1. marts har skema 81028 ligeledes været returneret for genberegning.

Genberegningen har ført til mindre forskydninger af markarealernes nitratklasser og i version 4 af skema 81028 er der således kun indtastet 1 % ekstra efterafgrøder, hvilket er konsekvensrettet i udkastet til miljøgodkendelse inden dette er sendt i nabohøring.

Efter 2. forhøring er der stadigvæk ønske om tilladelse til variationer på op til 10 % i vægtintervallerne. Bræmmerne er modvilligt accepteret.

Guldborgsund Kommune kan stadigvæk ikke efterkomme ønske om generel fleksibilitet. Ud over de før anførte grunde, skal det påpeges, at der ved tilsyn altid udvises forståelse for mindre variationer. Der til kommer, at der med de seneste års udvikling i fodernormer m.m. har vist sig et løbende behov for at benytte anmelde ordningerne til opdatering af godkendelserne for at få fuldt udbytte af effektivitetsforbedringerne. Et vilkår om op til 10 % ændring af vægtgrænser, men med samme antal DE vil ikke i længde kunne erstatte de jævnlige opdateringer via anmeldeordningerne.

Nabohøring

Efterfølgende er der sendt materiale til ansøger, dennes konsulent og øvrige parter i høring i perioden d. 16. marts til d. 7. april 2016. Parter er udvalgt som ejere af jord, der indgår i ansøgningerne, og de nærmeste naboer, som evt. kan blive berørt af, at dyreholdet udvides. Omfanget af berørte naboer i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en konsekvensafstand på ca. 968 meter, som er beregnet i skema 81028 vers. 4.

Ved nabohøringen kom der bemærkninger fra en nabo, som var bekymret for påvirkning af flora og fauna i Frostrup Skov. I den forbindelse var der ønske om en kontrol af miljøpåvirkningerne i nærområdet.

Miljøministeriet har udviklet et elektronisk ansøgningssystem, som beregner blandt andet ammoniakemissionen fra nye/udvidede eller ændrede husdyrproduktioner. Guldborgsund Kommune er forpligtiget til at godtage systemets beregninger. Dvs. når systemet beregner, at udledningerne fra den ansøgte udvidelse ligger under de grænseværdier, som er fastlagt i loven, så kan kommunen ikke anfægte beregningerne, eller anmode andre instanser om at kontrollere disse.

Guldborgsund Kommune har igen kontrolleret systemets beregninger af hvor meget ammoniak, der vil blive tilført Frostrup og Sløsserup skovene. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan der ikke sættes skrapere krav til ammoniakfølsomme skove, end krav om en maksimal merpåvirkning på 1,0 kg N pr. ha. pr. år.

Den lille nåletræsbeplantning tættest på Sløsserupvej 14 vil få en merpåvirkning op til 1,8 kg N pr. ha. pr. år. Nåletræsbeplantningen er dog ikke ammoniakfølsom skov eller hjemsted for sårbare arter af hverken dyr eller planter. Nærmeste løvskovsbeplantninger vil få en merpåvirkning på under 1 kg N pr. ha. pr. år. I afstande over ca. 700 m fra staldanlæggene vil der ikke længere være en merpåvirkning jf. beregningerne. Der vil således ikke være nogen påvirkning af vandhullet i det sydøstlige hjørne af Frostrupskoven.

Guldborgsund Kommune må derfor konkludere, at den ansøgte produktion overholder alle grænseværdier og dermed har krav på en godkendelse.

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund

Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de § 3 områder, der ligger op til udbringningsarealerne, ikke vil blive påvirket.

Guldborgsund Kommunes vurderer at de naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter, der ligger indenfor en radius af 1000 m fra det pågældende staldanlæg, ikke vil blive væsentligt påvirket, som følge af udvidelsen af dyreholdet. Samme vurdering er foretaget med hensyn til udvaskning af næringsstoffer til recipienter og anden mulig påvirkning af følsomme naturområder eller Natura 2000 områder.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

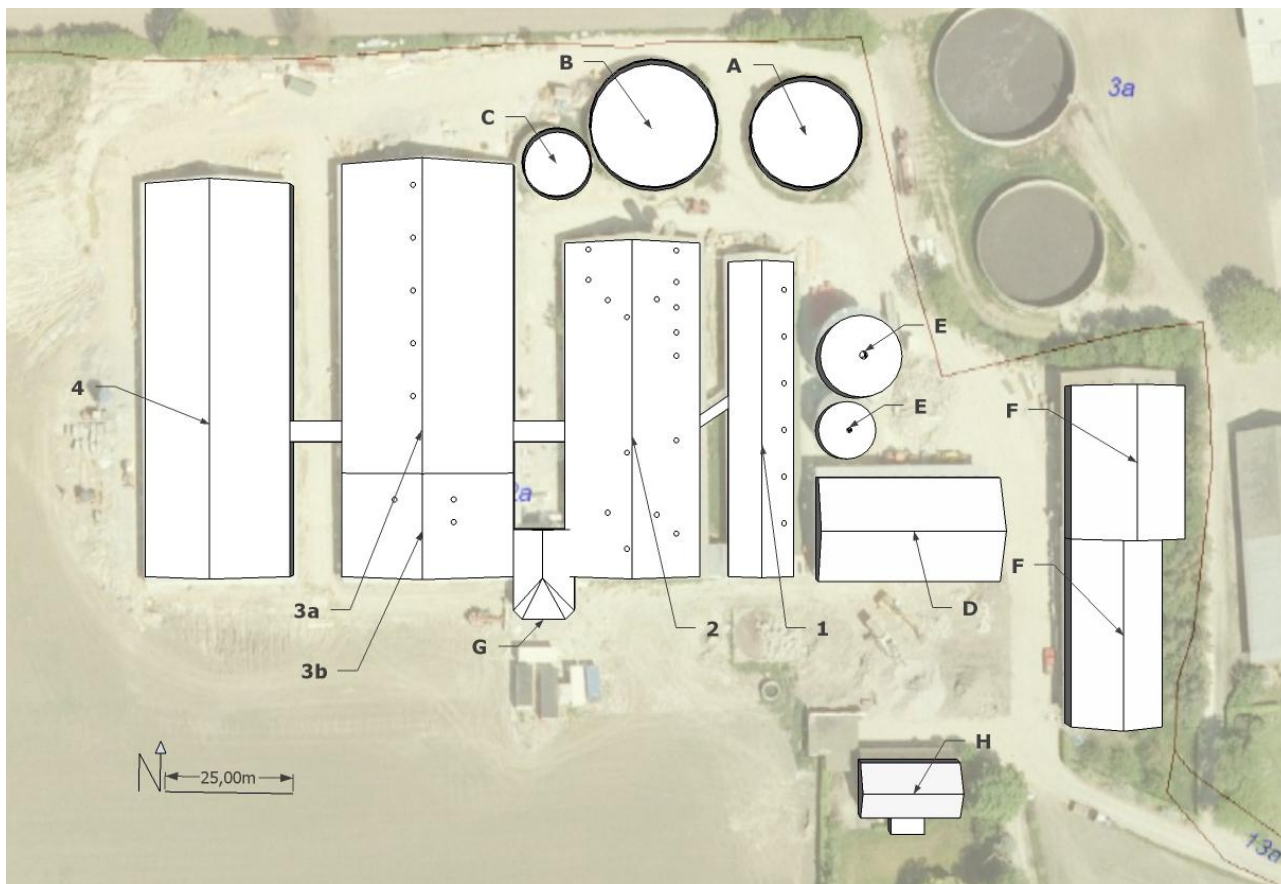
Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

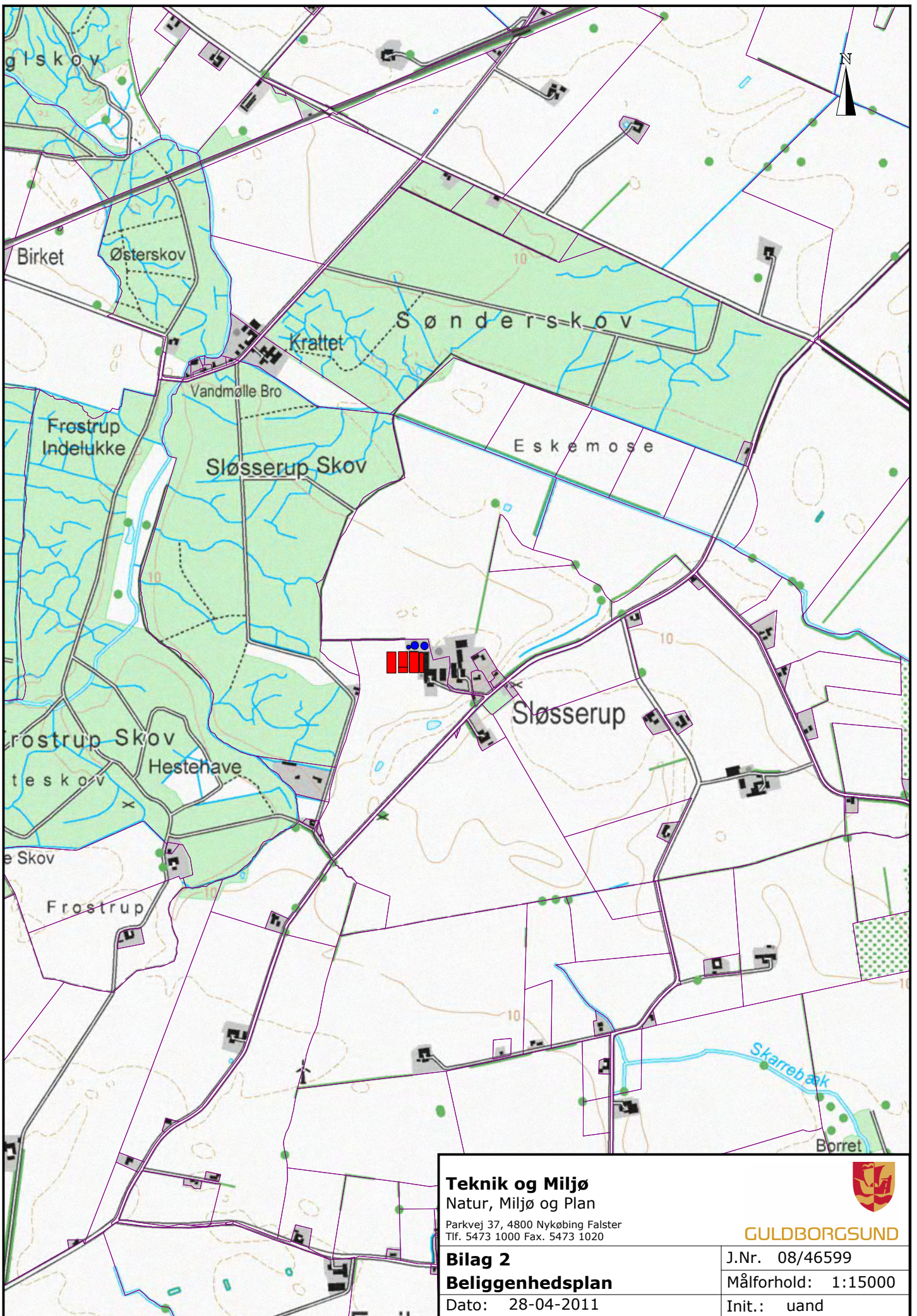
6 BILAG

Bilag 1	Situationsplan
Bilag 2	Beliggenhedsplan
Bilag 3	Naturnotat – Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
Bilag 4A-C	Kort over udbringningsarealer for husdyrgødning
Bilag 5	Tabel fra Miljøministeriets notat af 27.06.2007 vedr. standardsædskifter og referencesædskifter
Bilag 6	Vilkår, der er fjernet.

Bilag 1 Situationsplan

Stald nr.	Anvendelse, før udvidelsen	Anvendelse, efter udvidelsen
Nr. 1	Polte	Polte
Nr. 1		Slagtesvin
Nr. 2	Drægtighedsstald	Drægtighedsstald
Nr. 3a	Farestald	Farestald
Nr. 3b	Løbestald	Løbestald
Nr. 4	Smågrise	Smågrise
A	Gylletank	Gylletank
B	Gylletank	Gylletank
C	Gylletank	Gylletank
D	Foderlade	Foderlade
E	Silo	Silo
F	Maskinhus	Maskinhus
G	Forum/Kontor	Forum/Kontor
H	Stuehus	Stuehus
I	Kølebrønd	Kølebrønd

Teknik og Miljø Natur, Miljø og Plan Parkvej 37, 4800 Nykøbing Falster Tlf. 5473 1000 Fax. 5473 1020		 GULDBORGSUND
Bilag 2 Beliggenhedsplan Dato: 28-04-2011	J.Nr. 08/46599 Målforhold: 1:15000 Init.: uand	

GULDBORGSUND

Bilag 3

NATURVURDERING TIL § 12 TILLÆG MILJØGOD- KENDELSE AF LANDBRUG

SLØSSERUPVEJ 14, 4892 KETTINGE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager.....	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur.....	3
1.1.2	Natura 2000-områder.....	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	8
	Resume (indsættes i miljøgodkendelse og slettes i bilag) Fejl! Bogmærke er ikke defineret.	
1.2	PÅVIRKNING FRA AREALER.....	11
1.2.1	Påvirkning af søer og vandløb.....	11
1.2.2	Påvirkning af hav.....	12
1.2.3	Påvirkning af § 3-beskyttet natur og skove.....	14
1.2.4	Påvirkning af Natura 2000-områder.....	16
1.2.5	Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV).....	17
	Resume (indsættes i miljøgodkendelse og slettes i bilag) Fejl! Bogmærke er ikke defineret.	

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bek. om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3 heder og overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at en del ammoniakfølsomme Natura 2000-søenaturtyper endnu er ikke kortlagt og derfor ikke findes i husdyrgodkendelse.dk eller www.arealinformation.dk. Derfor kræver det først en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

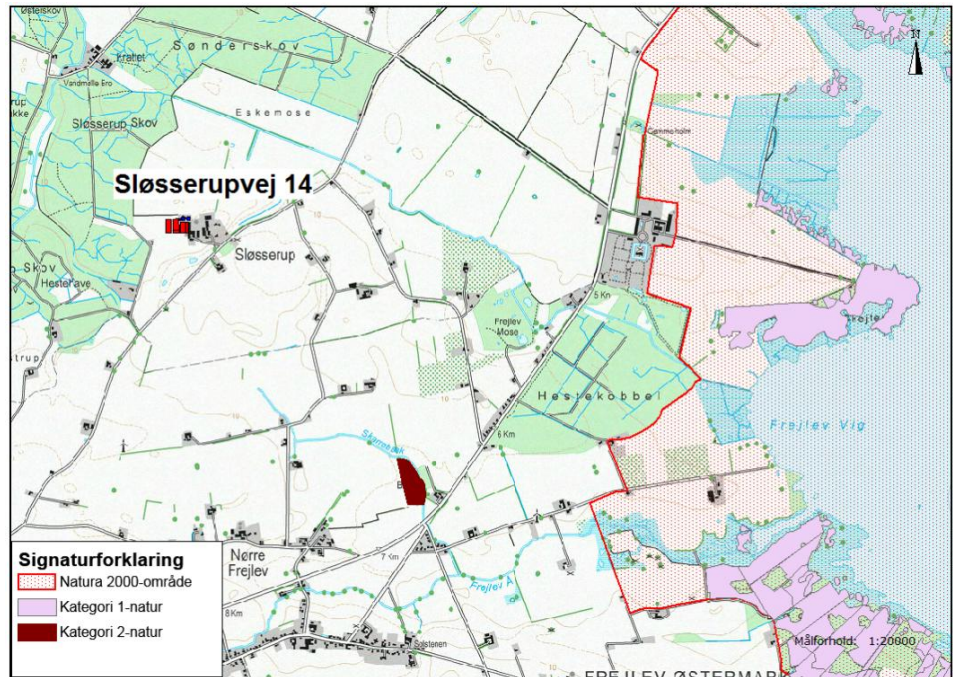
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Nærmeste kategori 1-natur er beliggende ved Skejten 3,2 km øst for stald og lager i natura 2000-område 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, se kort 1. Kategori 1-naturen udgøres af habitatnaturtype 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund. Den totale ammoniakbelastning er beregnet til 0,1 kg N/ha/år for kalkoverdrevet.

Kort 1. Beliggenheden af stald og lager i forhold til kategori 1- og kategori 2-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år

Det nærmeste kategori 2-naturområde er Borret overdrev, der ligger 1,8 km sydøst for stald og lager, se kort 1. Den totale ammoniakbelastning er beregnet til 0,0 kg N/ha/år for overdrevet.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",

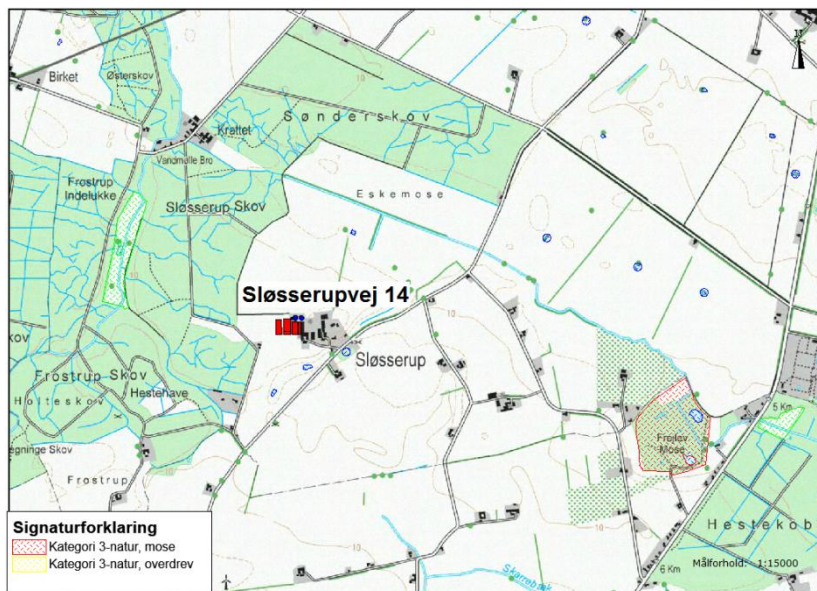
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1. Baggrundsbelastningen med kvælstof er 11,2 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DCE 2012.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

I området omkring stald og lager ved Sløsserupvej 14 ligger henholdsvis Frejlev mose og skovkomplekset Sønderskov/Sløsserup Skov/Frostrup Skov, der er omfattet af kategori 3, se kort 2 og tabel 2. Merbelastningen af kvælstof fra Sløsserupvej 14 er beregnet på kategori 3-naturtyperne i det elektroniske ansøgningssystem. Der er foretaget besigtigelse af kategori 3-naturtyperne d. 13-10-2010, 3-11-2010 og 17-11-2015 i forbindelse med den tidligere godkendelse af husdyrbruget samt ved godkendelser af andre husdyrbrug i området.

Kort 2. Beliggenheden af stald og lager i forhold til kategori 3-natur.

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Sløsserupvej 14.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merbelastning
Frejlev mose	mose	Bilag IV-arter	0,0 kg N/ha
Sløsserup skov, Sønderskov, Frostrup skov	skov	Bilag IV-arter	0,1 – 0,7 kg N/ha

Frejlev mose er tidligere besigtiget og dele af den er fundet botanisk værdifuld. Det vurderes, at mosens rummer et af de bedst bevarede ekstremrigkær i Guldborgsund Kommune. Et

uddrag af den samlede artsliste ses i tabel 3. I mosen findes der ekstremrigkær med bl.a. Hvas Avneknippe udviklet flere steder i mosen, primært mod sydvest. Jordbunden er her kalkpåvirket, og udover karakteristiske rigkærarter ses bl.a. de fredede orkideer Kødfarvet Gøgeurt og Sump-hullæbe. Mosen huser tillige en stor bestand af Gul Star, som udover her kun findes på én lokalitet i det tidligere Storstrøms Amt. I mosen findes der også en lille bestand af Loppestar, som kun er kendt fra denne lokalitet i det tidligere Storstrøms Amt.

Tabel 3. Sjældne og karakteristiske arter fra Frejlev Mose, 2008 og 2009.

Avneknippe, Hvas	Kattehale	Star, Loppe
Blåtop	Kær-Svovlrod	Sump-hullæbe
Djævlesbid	Perikon, Vinget	Sværtelvæld
Dueurt, Kær	Seline	Trehage, Kær
Fløjlgræs	Star, Blågrøn	Vandmynte
Gøgeurt, Kødfarvet	Star, Gul	

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er skovkomplekset Sløsserup Skov / Frostrup Skov / Sønderkov, som er beliggende ca. 80 m – 1000 m vest, sydvest og nordvest for Sløsserupvej 14. En del af skovområdet består bl.a. af bøgeskov på muldbund (habitatnaturtype 9130). Tålegrænsen for kvælstof for denne naturtype er 10 – 20 kg N/ha/år. Der er ikke kendskab til, at skoven indeholder særligt følsomme, fredede eller sårbare arter, men det vurderes, at hele skovkomplekset er potentielt yngle- og rasteområde for padder og flagermus, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. De nærmeste § 3-naturtyper er tre næringsrige vandhuller, der ligger syd for stald og lager. Merbelastningen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrlovens § 19 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1-natur og merbelastningen på nærmeste kategori 2-natur er mindre end 0,1 kg N/ha/år, vurderer kommunen at projektet på Sløsserupvej 14 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til disse naturtyper er overholdt.

Endvidere vurderes det, at det på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag ikke kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet.

Kategori 3-natur

Udvidelse af dyreholdet på Sløsserupvej 14 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merbelastning med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merbelastningen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til disse naturområder.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Sløsserupvej 14 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der ligger ca. 2,7 km øst for stald og lager, se kort 1. Området består på dette sted af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund.

Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålende plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget for habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86 i natura 2000-område 173.

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	*Kildevæld (7220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Rigkær (7230)
	Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
	Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
	Hvid klit (2120)	Bøg på kalk (9150)
	*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)

	Klitlavning (2190) Kransnålalge sø (3140)	*Elle- og askeskov (91E0) * angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Skæv vindesnegl *Eremit Bredøret flagermus Damflagermus	Gråsæl Spættet sæl

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund		
Arter:	Knopsvane (rastende) Sangsvane (rastende) Taffeland (rastende) Troidand (rastende)	Hvinand (rastende) Stor Skallesluger (rastende) Havørn Rørhøg

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kalkoverdrev 6210 og strandeng 1330, som ligger ca. 3 km i østlig retning i forhold til stald og lager. Habitatnaturtypernes tålegrænse for kvælstof er jf. Ammoniakmanualens bilag 3: 30-40 kg N/ha/år for strandeng 1330 og 15-25 kg N/ha/år for kalkoverdrev 6210. Baggrundsbelastningen med kvælstof er 11,2 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DCE 2012. Den beregnede merbelastning med kvælstof fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha, og totalbelastningen er 0,1 kg N/ha.

Kommunens vurdering

Der er en meremission fra stald og lager på 1.036 kg N/år samt en samlet emission på 4.856 kg N/år. Strandenge er en forholdsvis robust naturtype set i forhold til belastning med kvælstof, idet tålegrænsen er 30-40 kg N/ha/år, modsat kalkoverdrev som er mere sårbar med en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Da der ikke er en merbelastning med kvælstof på habitatnaturtyperne efter udvidelsen af dyreholdet på Sløsserupvej 14, og da totalbelastningen er minimal set i forhold til naturtypens tålegrænse, vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for de nærmeste terrestriske habitatnaturtyper i forhold til stald og lager.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Sløsserupvej 14 beliggende udenfor Natura 2000-området *ikke* kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særligt strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde

ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 7, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødliste- og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø. Arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 7, sidst i dokumentet.

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at indenfor en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Indenfor en afstand af 300 m fra stald og lager er der tre vandhuller og en del af Sløsserup Skov, se kort 3. En beregning af total- og merdepositionen af kvælstof fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 5. Der er foretaget besigtigelser d. 13-10-2010 og 3-11-2010 af lokaliteterne. Endvidere er der foretaget besigtigelse af vandhul D den 17-11-2015 i forbindelse med godkendelse af et andet husdyrbrug i området.

Kort 3. Beliggenheden potentielle yngle- og rasteområder for bilag IV-padder indenfor en afstand af 300 m fra stald og lager.

Vandhullerne er lysåbne med spredte bevoksninger omkring. De er alle næringsrige med en bredvegetation af almindeligt forekommende vådbundsplanter som fx Smalbladet Dunhammer, Tagrør, og Andemad. I 2010 vurderes alle vandhullerne at være egnede yngle- og rasteområder for padder omfattet af Habitatbekendtgørelsens bilag IV. I 2015 havde natur-

tilstanden af vandhul D ændret sig, og vandhullet vurderes på denne baggrund ikke længere at være egnet som yngle- og rasteområde for bilag IV-padder. Et mindre areal af Sløsserup Skov er ligeledes beliggende indenfor 300 m zonen. Skovbrynet er en bevoksning bestående primært af Ahorn, Avnbøg og Hyld. Bag skovbrynet er der mod syd en yngre blandingsbevoksning af henholdsvis Avnbøg og Bøg og mod nord er der en bevoksning af Ædelgran.

Padder

Ved besigtigelserne er der afhængig af årstiden dels registreret forekomst af padder (æg, yngel, voksne individer), dels er der foretaget en vurdering af, hvorvidt naturområderne er potentielle yngle- eller rastesteder for arterne. Vurderingen er foretaget ud fra paddernes levestedskrav, lokaliteternes tilstand og beliggenhed i forhold til andre naturområder, se tabel 5. Det drejer sig primært om:

- vandhullet er helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier
- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrigt tæt ved eller omkring vandhullet

Lokalitet	Naturtype	Bilag IV-arter	Merdeposition
A	Skov	Springfrø, Stor Vandsalamander, Spidssnudet frø	0,7 kg N/ha
B	Vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander	0,2 kg N/ha
C	Vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander	0,5 kg N/ha
D	Vandhul	Ikke egnet	0,5 kg N/ha

Tabel 5. Forekomst af bilag IV-arter i naturtyper nærmere end 300 m fra stald og lager. Lokalitetsbetegnelsen refererer til naturtyperne på kort 3.

Springfrø er udbredt på Lolland og Falster og specielt i områder nær løvskov. Arten forventes at yngle i hovedparten af vandhuller, der som minimum er delvist lysåbne. Springfrø er registreret eller vurderes at yngle og/eller raste i 3 vandhuller/naturområder, som ligger nærmere end 300 m fra stald og lager.

Spidssnudet Frø, der ikke i samme grad som Springfrø er knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge, vurderes at forekomme på én lokalitet, som ligger nærmere end 300 m fra stald og lager.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller op til 300 m derfra. Stor Vandsalamander vurderes at være potentielt ynglende eller periodevis rastende i 3 af vandhullerne/naturområderne indenfor 300 m fra stald og lager.

Især Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø er afhængige af, at der findes naturarealer eller ekstensivt drevne arealer omkring ynglelokaliteterne.

Grønbroget Tudse er i 2010 fundet på lokaliteter knap tre km øst for anlægget ved Frejlev Åens udløb. Grønbroget Tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med

sparsom vegetation. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle ajlebeholdere og lignende kunstige anlæg.

Udover ovennævnte bilag IV-arter findes i området Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Flagermus

Der er ikke registreret arter af flagermus ved besigtigelserne. Potentielle levesteder findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 8 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 7, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter).

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

Kommunens vurdering

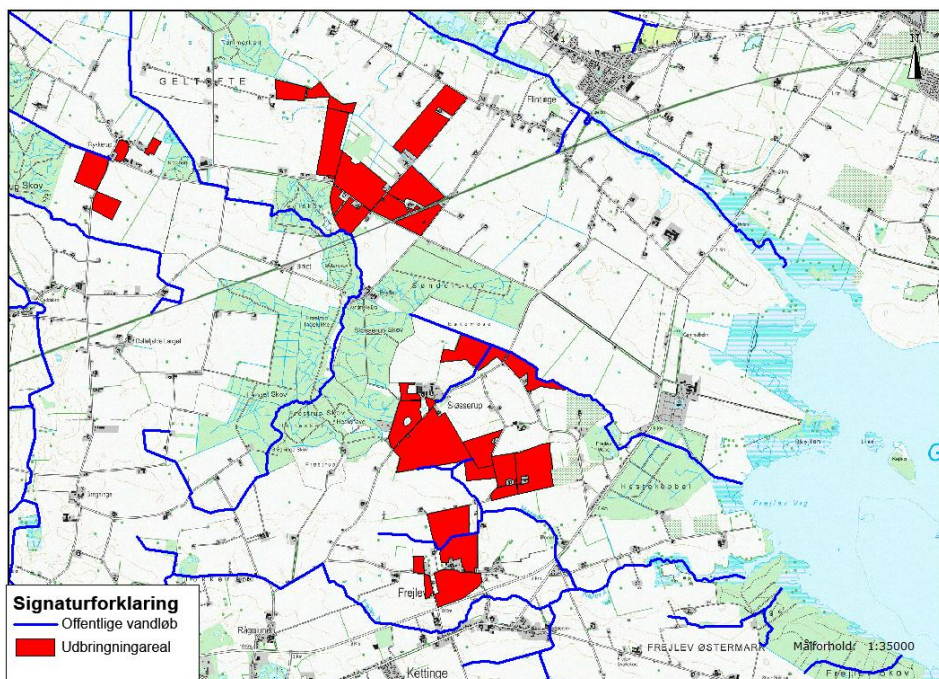
Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Ifølge ansøgningen er merbelastningen mindre end 1,0 kg N/ha/år på lokalitet A, B, C og D. Da merbelastninger på mindre end 1 kg N/ha/år ikke medfører ændringer i naturtyperne jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning, vurderes det, at bilag IV-paddernes yngle- og rastesteder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rastesteder for arter af Flagermus.

1.2 PÅVIRKNING FRA AREALER

1.2.1 **Påvirkning af søer og vandløb**

Udbringningsarealerne afvander via flere, mindre private og offentlige vandløb til henholdsvis Fuglsangløbet, Flintinge Å, Frejlev Å og Saksøbing Å, se kort 4. Ifølge Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet har Frejlev Å og Saksøbing Å målsætningen "god økologisk tilstand" med en tilhørende faunaklasse 5 afhængig af vandløbets faldforhold. Fuglsangløbet og de mindre vandløb er ikke målsat i den nuværende vandplan. For disse vandløb skal det jf. Vandplanens retningslinje 3 sikres, at der ikke meddeles tilladelser og godkendelser, der måtte være til hinder for, at vandløbene opnår god tilstand.

Kort 4. Beliggenheden offentlige vandløb og udbringningsarealer.

Følgende udbringningsarealer grænser op til åbne vandløb: 1-3, 4f-2h, 2g, 6h, 30a1, 28a1, 1bn1, 1bn2, 1bn3 og 81-0. Alle vandløbene er helt eller delvis omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens § 3 – dvs. at der ikke uden dispensation kan foretages ændringer i vandløbenes tilstand.

Det fremgår af Vandplanen, at det kan forventes, at ca. 15 % af de åbne vandløb, som indgår i planen, ikke kan leve op til de opstillede mål i 2015 uden en miljøforbedrende indsats, som ligger ud over de gældende spildevandsplaner og allerede vedtagne øvrige miljøforbedrende foranstaltninger. Ingen af vandløbene, som grænser op til udbringningsarealerne, indgår i vandplanens indsatsprogram.

Ved besigtigelser af udbringningsarealerne d. 13-10-2010 og 3-11-2010 er der ikke konstateret stærkt skrånende arealer ned mod åbne vandløb eller søer, og langs hovedparten af vandløbene er der udyrkede bræmmer med en bredde af 2 meter eller mere.

Kommunes vurdering

Ifølge ansøgningsmaterialet er det generelle krav om P-overskud overholdt ved det ansøgte projekt. Da der ikke er særligt skrånende udbringningsarealer mod vandløbene, og da vandløbene er adskilt fra udbringningsarealerne med udyrkede bræmmer, vil risikoen for overfladisk afstrømning af overfladevand med jordpartikler m.v. være ringe. Det vurderes, at vandløb og øvrige ferske recipienter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

1.2.2 Påvirkning af hav

Udbringningsarealerne for husdyrgødning ligger i oplandet til Smålandsfarvandet, hovedopland 2.5. Arealerne ligger i følgende deloplande: Saksøbing Å, der afvander til Smålandsfarvandet syd via Saksøbing Fjord samt Flintinge Å, Fuglsang Bæk og Frejlev Å, der alle afvander til Guldborgsund.

Udbringingsarealerne i oplandet til Smålandsfarvandet syd har nitratklasse N0, mens arealerne beliggende i oplandet til Guldborgsund har nitratklasse N3. Ved nitratklasse N0 regnes med et reduktionspotentiale på 87,5 % (middelværdi af 76 – 100 %). Dette betyder, at 87,5 % af kvælstoffet bliver i jorden og 12,5 % vaskes ud til recipienten. Ved nitratklasse N3 regnes med et reduktionspotentiale på 25 % (middelværdi af 0 – 50 %). Dette betyder, at 25 % af kvælstoffet bliver i jorden og 75 % vaskes ud til recipienten.

Smålandsfarvandet - sydlige del inklusiv Saksøbing Fjord er et meget heterogent område med store forskelle i udformning og miljøtilstand. Området er lavvandet. Koncentrationen af næringsstoffer antages generelt at svare til den åbne del af Smålandsfarvandet. Imidlertid vil en betydelig del af de næringsstoffer, der tilføres fra land, passere gennem de lavvandede områder og påvirke sammensætningen af undervandsplanterne der. Arealet af farvandet er 249 km², og det afvander 434 km² på den nordlige del af Lolland, omkring Saksøbing Fjord, Femø, Fejø og Askø. Kvælstofpåvirkningen fra land udgør 593 ton N/år jf. Vandplan 2010-2015. Smålandsfarvandet syd er en del af Natura 2000-områder nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. I vandområdet findes de særligt sårbare habitatnaturtyper (1130 Flodmundinger, 1150 *Kystlaguner og strandsøer samt 1160 Større lavvandede bugter og vige) ikke, og Smålandsfarvandet betegnes derfor som et sårbart vandområde.

Guldborgsund er et smalt farvand, der forbinder Smålandsfarvandet med Østersøen via Rødsand. Nord for Nykøbing F. er sundet relativt smalt og gennemskæres af en ca. 6 meter dyb sejlrende. Syd for Nykøbing F. udvides sundet til Bredningen, som har en bredde på 5 km og en middeldybde på 2 meter. I kortere perioder kan der forekomme lagdeling i den nordlige del af sundet, men ikke tilstrækkeligt længe til at der opstår risiko for iltsvind. Bredningen udgør et tærskelområde. Syd for Bredningen er vandet præget af Østersøen, mens det nord for Bredningen er præget af Smålandsfarvandet. Guldborgsund har et areal på 82 km² og et afstrømningsopland på 430 km². Oplandet til Guldborgsund omfatter de tilgrænsende dele af Lolland og Falster. Kvælstofpåvirkningen fra land udgør 685 ton N/år jf. Vandplan 2010-2015. Guldborgsund er en del af Natura 2000-områder nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. I vandområdet findes de særligt sårbare habitatnaturtyper (1130 Flodmundinger, 1150 *Kystlaguner og strandsøer samt 1160 Større lavvandede bugter og vige), som er kendetegnende for lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Guldborgsund betegnes derfor som et meget sårbart vandområde i forhold til N-udledningen fra oplandet. Der er indenfor vandområdet Rødsand og Guldborgsund indtil videre kortlagt 65 ha af habitatnaturtype 1150 samt 19 ha af habitatnaturtype 1160.

Udviklingen i antallet af dyreenheder i oplandet til såvel Smålandsfarvandet syd og Guldborgsund er ifølge Miljøstyrelsens opgørelse fra oktober 2015 faldende fra 2007 til 2015.

Alle kystvande omkring Guldborgsund kommune har ifølge Vandplan 2012-2015 for hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet målsætningen "god økologisk tilstand". Ingen af kystvandene forventes at opfylde målsætningen i 2015.

Kommunes vurdering

Da antallet af dyreenheder i oplandet til såvel Smålandsfarvandet syd og Guldborgsund er faldende, vurderes den ansøgte produktion i sammenhæng med andre planer og projekter ikke at have en væsentlig påvirkning af det marine område og dermed af Natura 2000-område nr. 173. Afskæringskriterium 1 jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning er overholdt.

Til brug for vurderingen af, hvorvidt N-udvaskningen fra den ansøgte udvidelse i sig selv vil have en væsentlig virkning på natura 2000-området, er der foretaget beregninger af N-

udvaskningen fra den ansøgte produktion samt i en situation, hvor der ikke tilføres husdyrgødning til de samme arealer, dvs. svarende til et planteavlsbrug. Beregningen skal afklare, om det ansøgte udgør under 5 % (for sårbare vandområder) og 1 % (for meget sårbare vandområder) af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, se tabel 1.

Udvaskning ved ansøgt drift (med ansøgt sædskifte inkl. efterafgrøder) = 32,3 kg N/ha
 Udvaskning, svarende til planteavlsbrug (med planteavlssædskifte) = 32,3 kg N/ha

⇒ Merudvaskning som følge af husdyrbruget = 0,0 kg N/ha

Da der ikke er en merudvaskning af kvælstof, er der ikke foretaget yderligere beregninger i forhold til den samlede tilførsel af kvælstof fra oplandet til Guldborgsund og Smålandsfarvandet syd. Den samlede kvælstoftilførsel fra oplandet vil ikke medføre påviselige ændringer i de to vandområders tilstand. Afskæringskriterium 2B er dermed overholdt, og det vurderes på denne baggrund, det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning på vandområderne og herunder natura 2000-område 173.

Det er kommunens samlede vurdering, at det ansøgtes udledning af kvælstof til Guldborgsund og Smålandsfarvandet syd hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 173.

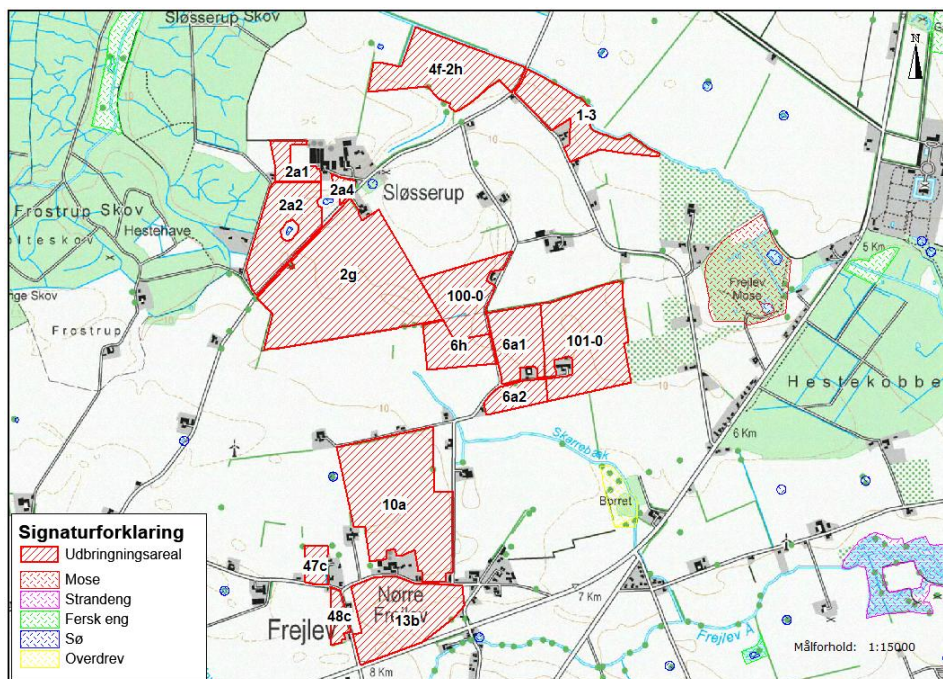
1.2.3 Påvirkning af § 3-beskyttet natur

En række naturtyper er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse omfatter moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev, heder, søer og vandløb. I henhold til Naturbeskyttelsesloven er der forbud mod ændringer af beskyttede naturtyper tilstand.

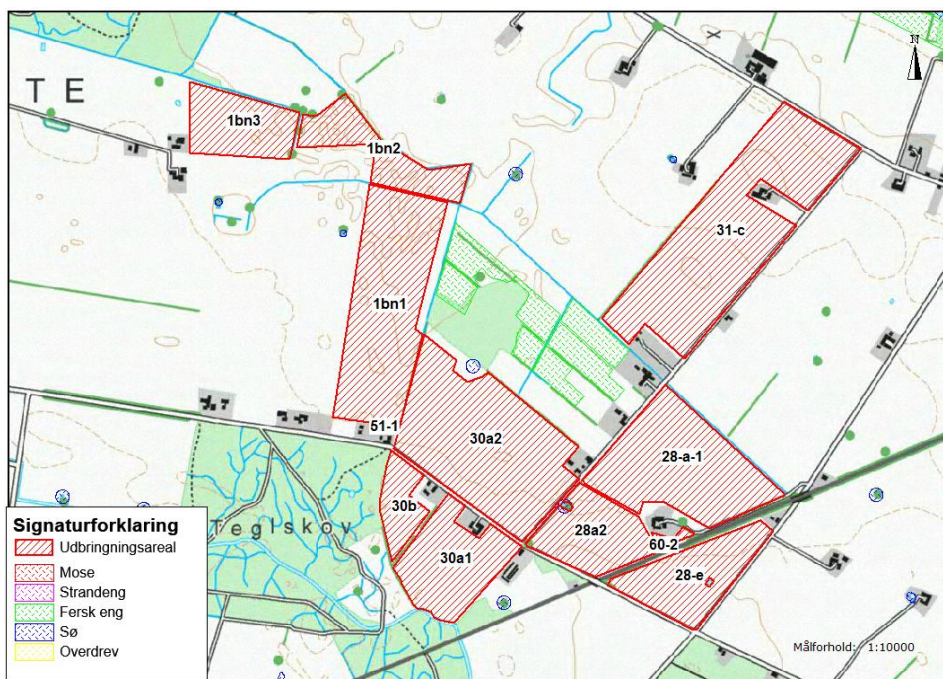
En række af naturtyperne er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger ved overfladisk afstrømning fra udbringningsarealerne. Endvidere kan afdampning af kvælstof i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning påvirke naturtyperne. Udbringning af husdyrgødning medfører en belastning med ammoniak på over 1 kg N/ha/år i de nærmeste 10-20 m afhængig af gødningstype, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten. Ved tilførsel af over 1 kg N/ha/år kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1. Baggrundsbelastningen med kvælstof er 11,2 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DCE 2012.

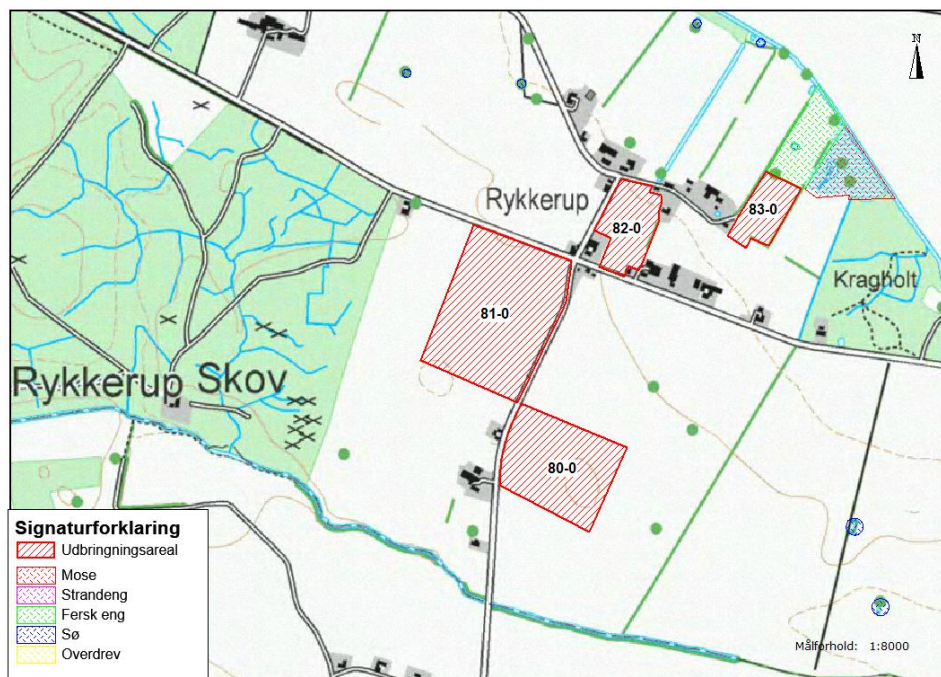
Især de forekomster af naturtyper, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning. Der er d. 13-10-2010 og 3-11-2010 foretaget besigtigelse af de beskyttede naturtyper, der ligger i tilknytning til udbringningsarealerne. Udbringningsarealerne og de beskyttede naturtyper fremgår af kort 5-7.

Kort 5. Beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne omkring Sløsserup og Frejlev.

Kort 6. Beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne ved Teglskov.

Kort 7. Beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne omkring Rykkerup.

Nogle af udbringningsarealerne grænser op til skov, eng, vandhuller eller ferske enge. Ved besigtigelserne er det konstateret, at området som grænser op til markerne 30a2 og 1bn1 er en mosaik af gammel skov, ferske enge, åbne vandhuller og fugtige, sumpede områder domineret af tagrør.

Vandhullerne er alle besigtiget. Vandhullerne er næringsrige og i varierende grad groet til med træer og buske. De er alle næringsrige med en bredvegetation af almindeligt forekommende vådbundsplanter som fx Smalbladet Dunhammer, Tagrør, og Andemad. Der er ikke kraftigt skrånende udbringningsarealer ned til vandhullerne.

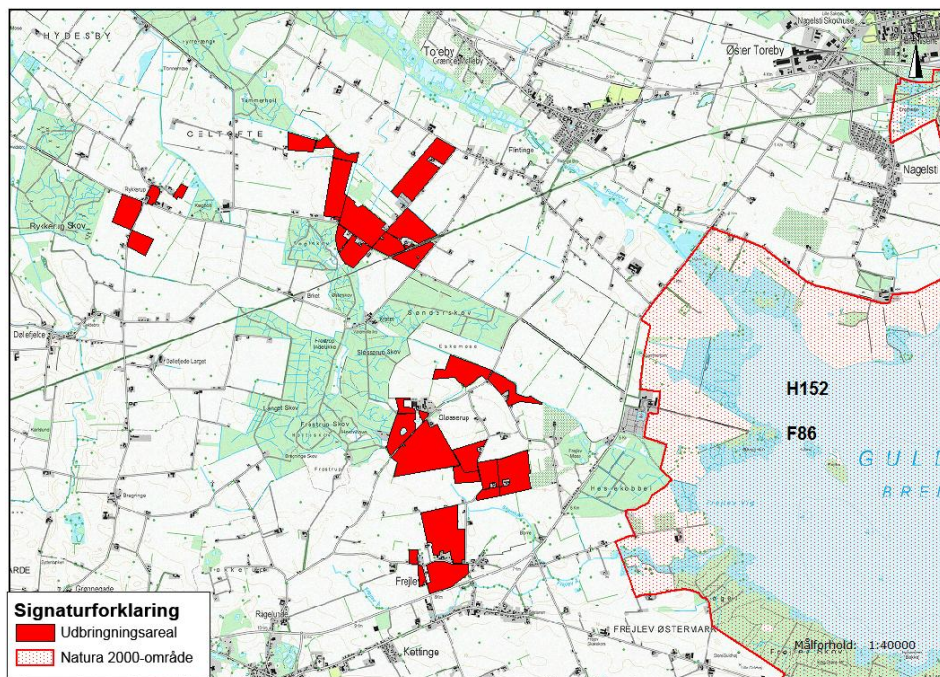
Kommunens vurdering

De beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne er alle forholdsvis robuste naturtyper, set i forhold til påvirkningen med næringsstoffer. Med undtagelse af Bilag IV-arter (som behandles i afsnit 1.2.5) indeholder lokaliteterne ikke fredede-, lokalt truede- eller særligt bevaringsværdige arter. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke vil påvirke beskyttede naturtyper, som ligger nær udbringningsarealerne.

1.2.4 Påvirkning af Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning. Se endvidere tidligere afsnit om Natura 2000.

Udbringningsarealerne ligger ca. 1,1 km fra habitatområde H152 og fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund, der indgår i Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. Arealerne afvander henholdsvis til Guldborgsund og Smålandsfarvandet syd, der begge indgår i Natura 2000-område nr. 173, se kort 8.

Kort 8. Beliggenheden af udbringningsarealerne i forhold til Natura 2000-område.

Kommunens vurdering.

Udbringning af husdyrgødning medfører en afdampning af kvælstof, der i en afstand af 10-20 m afhængig af gødningstype, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten giver en tilførsel på 1 kg N/ha/år. Ved tilførsel af 1 kg N/ha/år og derover kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Den korteste afstand fra udbringningsarealerne er ca. 1,1 km til Natura 2000-område nr. 173. Med denne afstand mellem udbringningsarealerne og Natura 2000-området vurderes det, at afdampningen af kvælstof ved udbringningen af husdyrgødning ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter i området vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

1.2.5 Påvirkning af Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der er foretaget besigtigelser ved udbringningsarealerne d. 13-10-2010 og 3-11-2010.

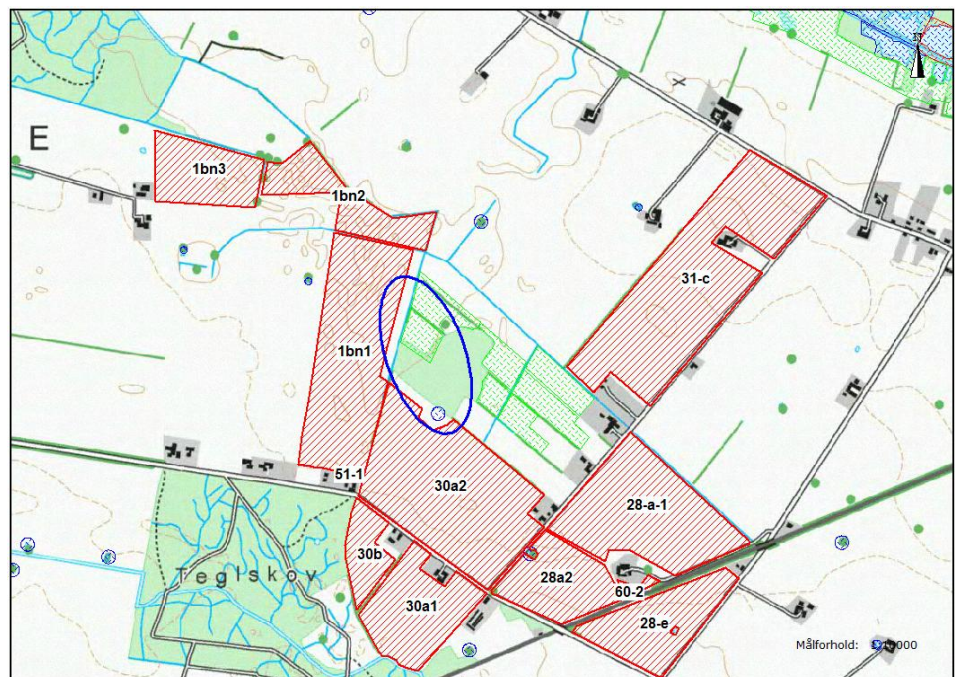
Padder

Ved besigtigelserne er der afhængig af årstiden dels registreret forekomst af padder (æg, yngel, voksne individer), dels er der foretaget en vurdering af, hvorvidt naturområderne er potentielle yngle- eller rastesteder for arterne. Vurderingen er foretaget ud fra paddernes levestedskrav, lokaliteternes tilstand og beliggenhed i forhold til andre naturområder, se tabel 6 og kort 9 og 10. Det drejer sig primært om:

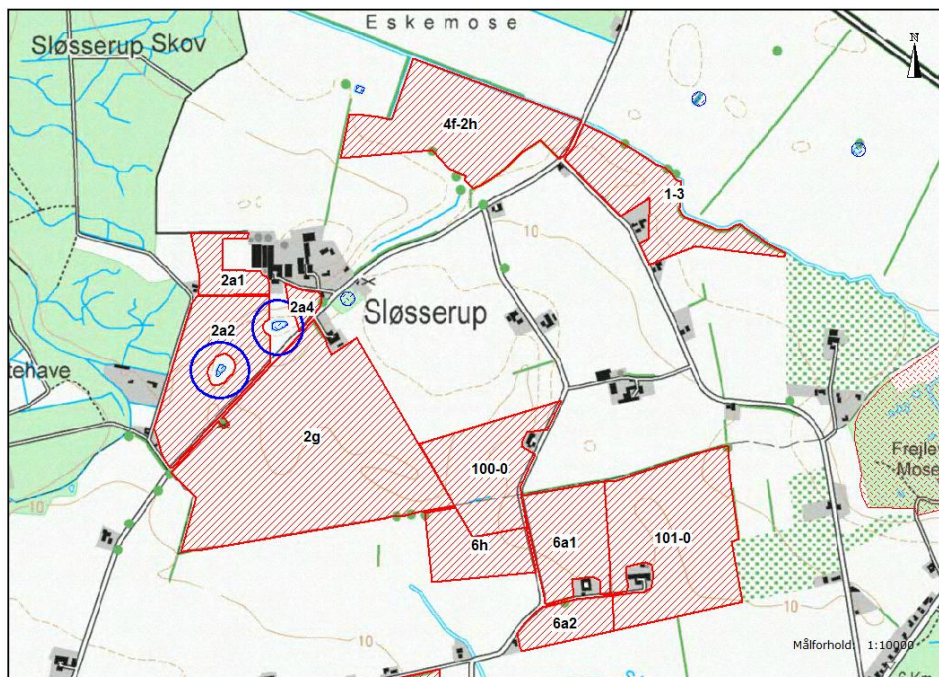
- vandhullet er helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier
- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrigt tæt ved eller omkring vandhullet

Tabel 6. Oversigt over naturområder og deres egnethed som yngle- og rastekområde for Bilag IV-padder.

Lokalitet	Udbringningsareal	Forekomst/potentiel forekomst af Bilag IV-arter
Naturområde	30a2 og 1bn1	Stor Vandsalamander, Springfrø, Spidssnuet frø
Vandhul	2a2	Stor Vandsalamander, Springfrø
Vandhul	Mellem 2a2 og 2a4	Stor Vandsalamander, Springfrø

Kort 9. Naturområder (markeret med blå ring) som er vurderet i forhold til forekomst af padder omfattet af bilag IV.

Kort 10. Naturområder (markeret med blå ring) som er vurderet i forhold til forekomst af padder omfattet af bilag IV.

Springfrø er udbredt på Lolland og Falster og specielt i områder nær løvskov. Arten forventes at yngle i hovedparten af vandhuller, der som minimum er delvist lysåbne. Springfrø er vurderet at kunne yngle i tre vandhuller i/ved markerne 2a2, 2a4 og 30a2.

Spidssnudet Frø, der ikke i samme grad som Springfrø er knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge, vurderes at forekomme i naturområdet ved markerne 30a2 og 1bn1.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller op til 300 m derfra. Stor Vandsalamander vurderes at yngle i tre vandhuller i/ved markerne 2a2, 2a4 og 30a2. Især Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø er afhængige af, at der findes naturarealer eller ekstensivt drevne arealer omkring ynglelokaliteterne.

Grønbroget Tudse er i 2010 registreret i ved udløbet af Frejlev Å og Fuglsang bæk ca. 1,5 km øst for de østligste udbringningsarealer. Grønbroget Tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med sparsom vegetation. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle ajlebeholdere og lignende kunstige anlæg. Ingen af de besigtigede naturområder ved udbringningsarealerne vurderes i deres nuværende tilstand at være egnede ynglelokaliteter for Grønbroget Tudse.

Udover ovennævnte bilag IV-arter findes i området Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Flagermus og andre bilag IV-arter

Der er ikke registreret andre Bilag IV-arter i tilknytning til udbringningsarealerne. Det forventes at omkring 8 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (bilag 7 med beskrivel-

ser af bilag IV-arter). Potentielle yngle- og rastesteder for flagermus findes i ældre træer, stalde, lader m.m.

Kommunes vurdering

Ved besigtigelserne er der foretaget en konkret vurdering af, om de enkelte naturområder kan være yngle- eller rasteområder for padder, der er omfattet af EU-habitatdirektivets Bilag IV. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en afdampning af kvælstof, som afsættes på de omkringliggende arealer. Afsætningen af kvælstof er størst tæt på udbringningsarealet og den falder gradvist med øget afstand til udbringningsarealet. Størrelsen af kvælstofdepositionen er udover afstanden fra udbringningsareal også afhængig af husdyrgødningstypen og udbringningsteknologien. Naturområder kan ændres som følge af tilførsel af kvælstof. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derover medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Tilstandsændringerne vil f.eks. være i form af en tilgroning af naturområdet med mere kvælstoftolerante og konkurrencesterke plantearter. Den generelle naturtilstand i det kvælstoffølsomme naturområde vil blive ændret og forringet. Det samme gør sig gældende for naturområder og vandhuller, der er yngle- og rasteområde for Bilag IV-arter f.eks. Stor Vandsalamander eller Springfrø, hvor en forøget kvælstoftilførsel bevirker en tilgroning af naturområdet. Herved bliver naturområdet beskadiget eller ødelagt over en årrække, således at det ikke kan fungere som yngle- og rasteområde for Bilag IV-arterne.

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case"-tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning - typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre. Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at ved udbringning af ubehandlet gylle fra svin vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter fra udbringningsarealet. Ubearbejdet gylle fra kvæg kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter fra udbringningsarealet. Anvendelsen af forskellige udbringningsteknologier kan medvirke til, at afdampningen af kvælstof mindskes. Ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning vil depositionen af kvælstof være mindre end 1 kg N/ha i kanten af et udbringningsareal, hvis udbringningen af gylle sker ved nedfældning eller ved anvendelse af forsuret gylle.

Ifølge ansøgningen udbringes der ubehandlet gylle fra svin. Udbringningen sker med slæbeslanger.

For at hindre ændringer i tilstanden af kvælstoffølsomme naturtyper samt i naturområder der er yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter, i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er det kommunens vurdering, at afdampningen af kvælstof ved udbringningen kan reduceres tilstrækkeligt ved anvendelsen af forskellige udbringningsmetoder eller ved at holde afstand til naturområdet.

Det vurderes, at der skal stilles følgende vilkår:

- Ved vandhullerne beliggende på mark 2a2 og mellem mark 2a2 og 2a4 samt ved naturområdet ved mark 30a2 og 1bn1 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra naturområdet/vandhullets øverste kant, medmindre udbringningen sker med forsuret gylle eller ved nedfældning. Naturområdernes plagering fremgår af kort 9 og 10. Afstandene udmåles fra kanten af naturområdet, hvor dette overgår til dyrket mark, og fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtighedsvegetation, som hører til vandhullet, ophører.

Flagermus

Udbringningen af husdyrgødning påvirker ikke træer eller bygninger, og det vurderes, at yngle- og rastesteder for flagermus omfattet af Bilag IV ikke vil blive beskadiget eller ødelagt ved projektet.

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

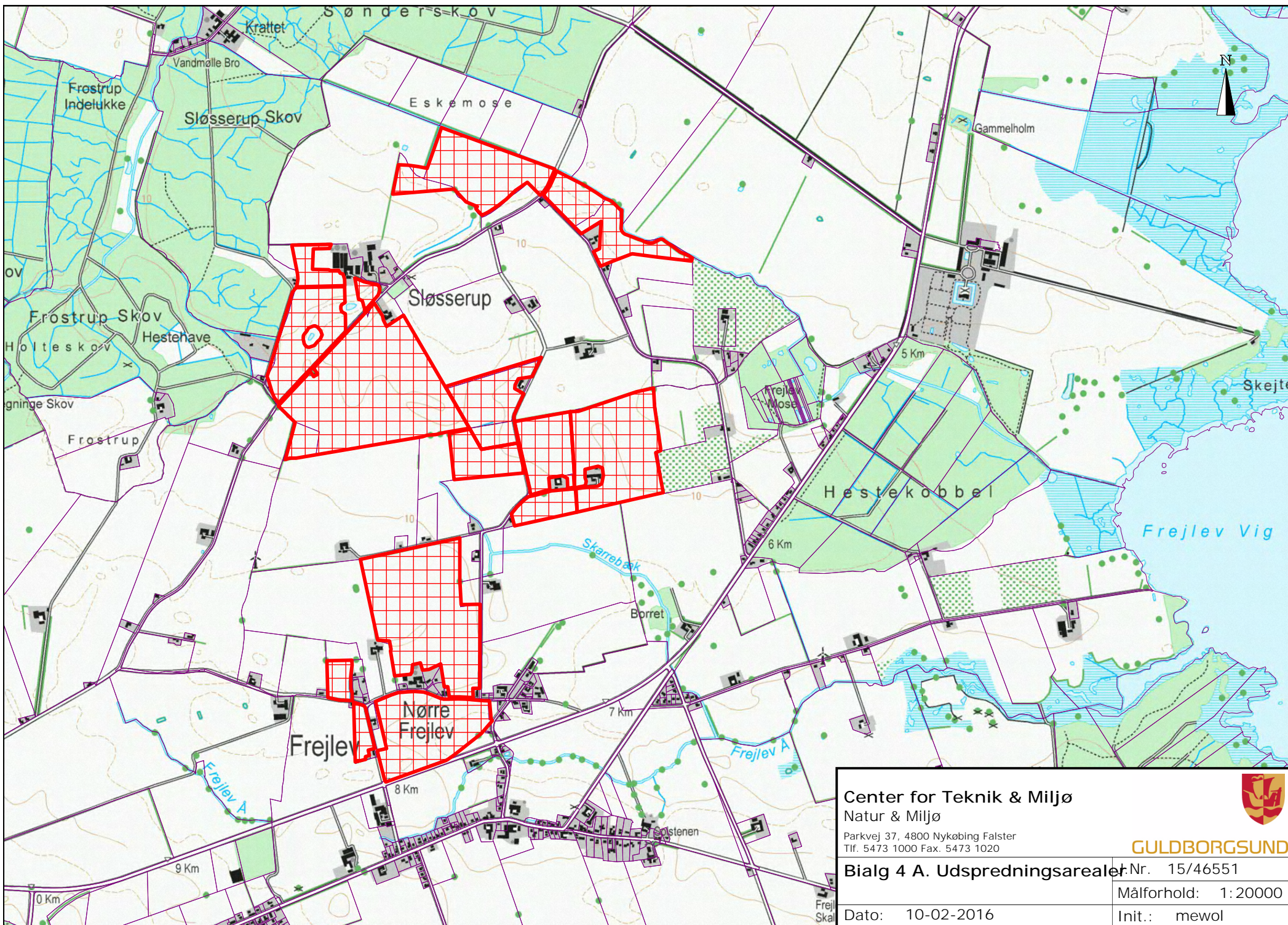
Table 7. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.

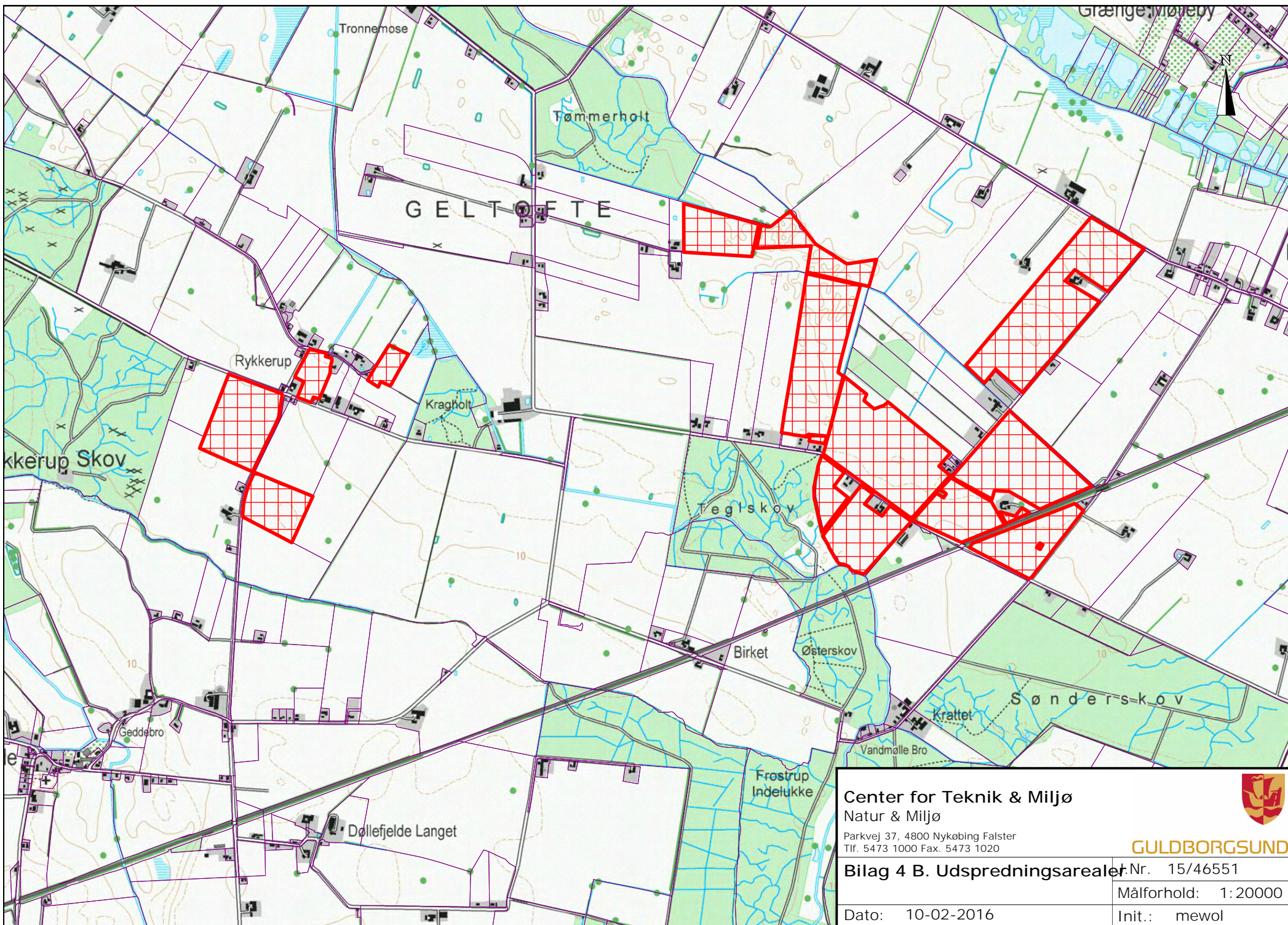
Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Pipistrellflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leveover overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskrånninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve-

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
	kommunen.	steder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.
Grønbroget Tudse	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland. Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage. Findes omkring Store Musse	Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder. Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.
Spidssnudet Frø	Almindeligt forekommende i hele kommunen. Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose). Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.
Grøn mosaikguldsmed	Registreret i Korselitze Østerskov i 1912. Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i søer og damme med Kребseklø.
Stor kærguldsmed	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	Formentlig forsvundet. Registreret i 1975 i Horreby Lyng.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.
Bred vandkalv	Formentlig forsvundet. Registreret i 1976 i Horreby Lyng.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfluelarver. F.eks. skovsøer.
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
	Skov på Lolland.	steder. Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.
Mygblomst	Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose. Seneste fund mindst 30 år tilbage.	Tilgroning, vandstandssænkning.

<p>Center for Teknik & Miljø Natur & Miljø Parkvej 37, 4800 Nykøbing Falster Tlf. 5473 1000 Fax. 5473 1020</p>		 GULDBORGSUND
<p>Bilag 4 A. Udspretningsarealer Nr. 15/46551</p>		
<p>Dato: 10-02-2016</p>		<p>Målforhold: 1:20000 Init.: mewol</p>

Center for Teknik & Miljø
Natur & Miljø

Parkvej 37, 4800 Nykøbing Falster
Tlf. 5473 1000 Fax. 5473 1020

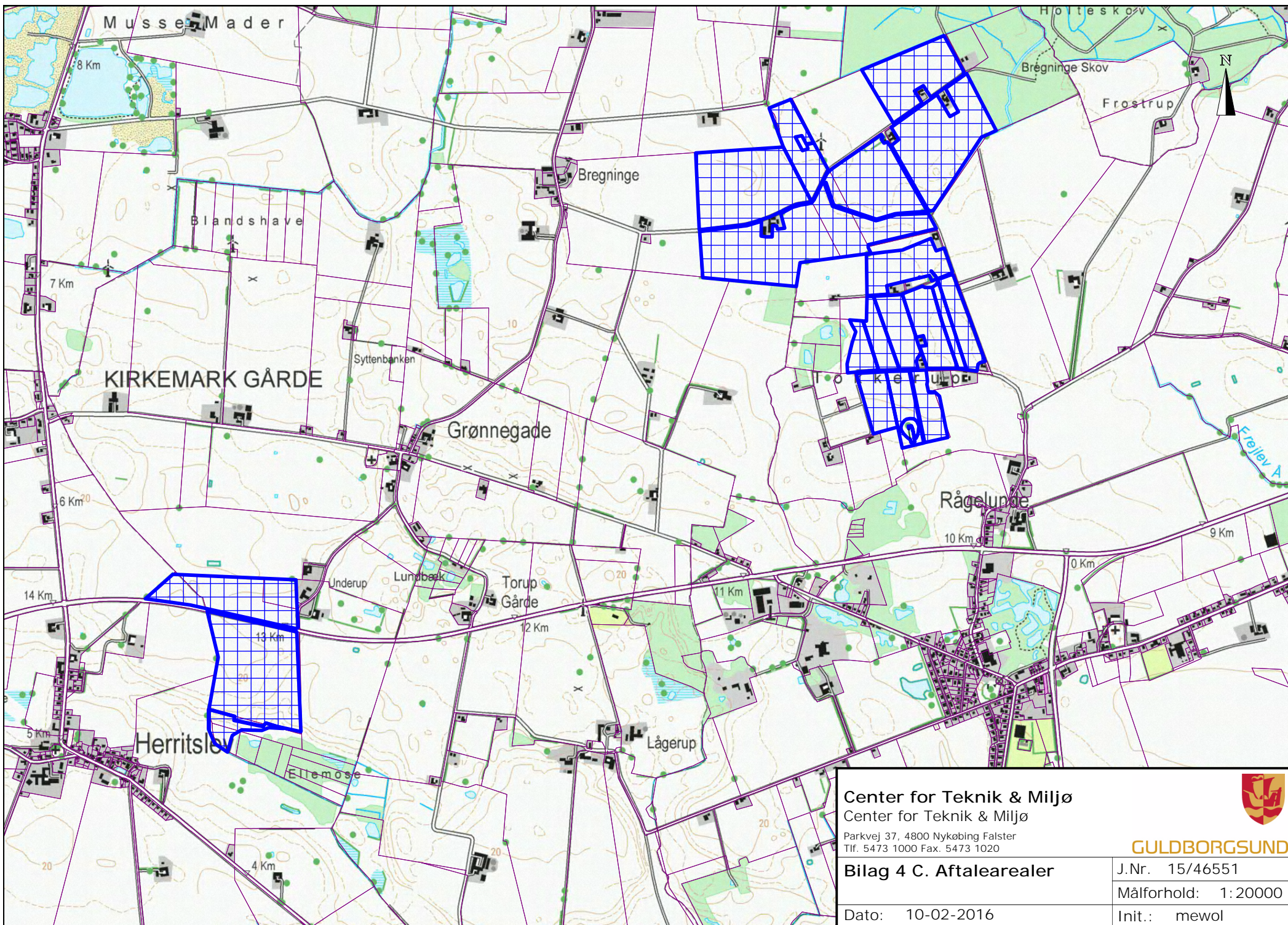
Bilag 4 B. Udspretningsarealer Nr. 15/46551

Dato: 10-02-2016

GULDBORGSUND

Målforhold: 1:20000
Init.: mewol

<p>Center for Teknik & Miljø Center for Teknik & Miljø Parkvej 37, 4800 Nykøbing Falster Tlf. 5473 1000 Fax. 5473 1020</p>		 GULDBORGSUND
<p>Bilag 4 C. Aftalearealer</p>		
<p>Dato: 10-02-2016</p>		<p>J.Nr. 15/46551 Målforhold: 1:20000 Init.: mewol</p>

Standardsædskifter og referencesædskifter

Erhverv
J.nr.
Ref.
Den 8. februar 2012

Dette notat indeholder tabeller, som viser de standardsædskifter, der kan anvendes i forbindelse med miljøgodkendelser og tilladelser efter husdyrgodkendelsesloven. Tabellerne er vist til slut i notatet, og forinden gives en redegørelse om brugen af standardsædskifterne.

Referencesædskifterne er angivet som "Ref.". Referencesædskiftet er det sædskifte som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat er udgangspunkt for den pågældende bedrift. I forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat (grundvand) er det således også sædskiftet i nudrift. Referencesædskiftet på bedriftens arealer bestemmes entydigt ud fra jordtype og krav til de generelt lovpligtige efterafgrøder for svine- og planteavlsbedrifter og grovfoderbehov og krav til efterafgrøder på kvægbedrifter. En bedrift angives som svine- og planteavlsbedrift, hvis antallet af DE fra andet end kvæg, får og geder udbragt på bedriften er større end det angivne antal DE kvæg, får og geder som fremgår af næste afsnit.

For kvægbedrifter er der anført nogle intervaller for grovfoderbehovet angivet DE kvæg per ha (DE fra får og geder skal dog også regnes med). I dette begreb indgår grovfoderproduktion afsat til andre bedrifter beregnet ud fra 3000 FE/DE. Det er derfor et helt andet begreb end de almindelige harmoniregler og anvendes kun til fastlæggelse af referencesædskiftet.

Ved den ansøgte drift kan vælges frit mellem alle sædskifter (bortset fra K12), og miljøeffekten beregnes i forhold til referencesædskiftet. Ved valg af S1 - S12 og K1 - K11 skal sædskiftet tilpasses i forhold til udbringningen af over eller under 0,8 DE/ha i henhold til reglerne om lovpligtige efterafgrøder. S13-S16 kan ikke vælges længere, idet muligheden for at have 100 % vintersæd i stedet for efterafgrøder er ophørt.

Det er frivilligt, hvorvidt der ønskes krav om ændret sædskifte. Det er således muligt at anvende andre virkemidler, som f.eks. skærpede krav til efterafgrøder, uden samtidig at blive pålagt krav til sædskiftet. **Hvis der ikke ønskes krav til sædskiftet skal der i IT-ansøgningsystemet i så fald vælges samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker.** Hvis sædskiftet derimod ønsket anvendt som virkemiddel, skal samtlige arealer under bedriften medregnes inkl. de sædskifter, som evt. har en større udvaskning end referencesædskiftet. Undtaget herfra er dog kravene på nitratfølsomme områder i forhold til miljøbeskyttelsen af grundvandet.

Ved tilsyn og kontrol med sædskifterne skal alle arealer med samme sædskifte vurderes samlet. Såfremt ændret valg af sædskifte anvendes som virkemiddel, skal der stilles vilkår herom svarende til kriterierne for hvert standardsædskifte i miljøgodkendelsen eller tilladelsen inkl. et evt. krav til pløjetidspunkt.

Arealer med permanent græs

Arealet med permanent græs (sædskifte K13) skal håndteres således, at arealer, der før 1/1 2007 er permanent græs ifølge definitionerne i vejledning om enkeltbetaling, skal angives i ansøgningssystemet som permanent græs i nudrift. En øget anvendelse af permanent græs eller energiafgrøder kan derfor kun bruges som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen, hvis det er nye arealer siden 1/1 2007, som inddrages, som permanent græs eller energiafgrøder, og såfremt de stadig er en del af udbringningsarealet.

Grundvandssædskifter

Grundvandssædskifterne består af korn med stigende andel efterafgrøder. Disse efterafgrøder kaldes "miljøgræs" fordi de ikke medregnes som efterafgrøder i Plantedirektoratets terminologi, og derfor heller ikke medfører reduktion i N-kvoten.

Der er desuden følgende krav til "Miljøgræs":

- Der skal hvert dyrkningsår etableres mindst den angivne procent på arealer med det pågældende sædskifte.
- Tilsynsmyndigheden (kommunen) skal hvert år kunne konstatere et tæt græsdække på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- Det er ansøgers ansvar, at etableringen er vellykket.
- Der accepteres kun udlæg af græs i forbindelse med etablering af dækafgrøden, dvs. udlæg af græs om foråret i vintersæd accepteres ikke.
- Der er ingen krav til græsart.
- Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.

Der skal i miljøgodkendelsen eller tilladelsen stilles krav om den valgte procentdel "miljøgræs" og de nævnte krav til etablering og drift. Der skal desuden stilles vilkår om, at sædskiftet ikke må indeholde bælgeplanter. Såfremt grundvandssædskifterne er målrettet grundvandsbeskyttelsen skal der foretages en konkret vurdering, således at marker der påvirker samme grundvandsmagasin kan vurderes samlet i forhold til overholdelse af den valgte procentdel "miljøgræs". Marker der påvirker forskellige grundvandsmagasiner kan derimod ikke vurderes samlet. Det bør angives præcist i de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, hvilke marker der kan vurderes samlet.

Kvægbrug

Kvægbrug omfattes af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel men bliver pålagt K12. Det vil dog være muligt for disse brug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Således vil et krav om 5 %

flere efterafgrøder være ensbetydende med, at 75 % skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. Beregningen foretages i så fald ud fra sædskifte K12.

Vedrørende kvægbrug skal det bemærkes, at ved anvendelse af kvægsædskifter med større græsandel end referencesædskiftet og dermed mindre udvaskning er det et krav, at græsarealer i omdrift kun må pløjes i perioden 1. marts til 1. juni, idet det er en afgørende forudsætning for, at reduktionen i udvaskningen opnås i praksis.

Udvaskningsindeks

I den første tabel er angivet den afgrødesammensætning, som anvendes i udvaskningsberegningerne. I næste tabel er angivet kriterierne for, hvornår hvilke standardsædskifter skal vælges. Der er desuden angivet et udvaskningsindeks. Udvaskningsindekset er angivet for at det er muligt umiddelbart at sammenligne sædskifterne indbyrdes med hensyn til, om udvaskningen er større eller mindre. Indekset kan ikke bruges til at beregne forskellen, idet dette kræver konkrete oplysninger om husdyrbruget. Endvidere er den maksimale % efterafgrøder for hvert sædskifte vist. Årsagen til det maksimale % efterafgrøder er, at de bagvedliggende sædskifter indeholder et begrænset areal med vårsæd.

Efterafgrøder og efterafgrødegrundlag

Efterafgrødegrundlaget har betydning for miljøeffekten, hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder. Hvis der f.eks. ønskes 10 % flere efterafgrøder end de lovpligtige 10 %, vil der i alt skulle stilles vilkår om 20 % efterafgrøder. Disse 20 % vil ved udvaskningsberegningerne blive beregnet ud fra efterafgrødegrundlaget. Således vil en bedrift med 100 ha og et sædskifte K10 have et efterafgrødegrundlag på 84 ha, hvorfor et krav om 20 % efterafgrøder vil svare til 16,8 ha med efterafgrøder. Bemærk at for kvægbrug med harmonikrav på 2,3 DE/ha bliver efterafgrøderne angivet og beregnet anderledes.

Tabeller

Tabellerne over sædskifterne vises på de næste to sider. Den første tabel viser svine- og planteavlssædskifterne, den næste kvægsædskifterne, og derefter grundvandssædskifterne.

Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset.

Kriterier for svine og plantesædskifter		Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Erter	Udvaskningsindex	Max. areal med efterafgrøder
S1	Ref. lerjord < 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	96	20
S2	Ref. lerjord > 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	93	20
S3	Ref. sandjord < 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	100	40
S4	Ref. sandjord > 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	98	40
S5	Frøsædsifte < 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	89	30
S6	Frøsædsifte > 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	86	30
S7	Roesædsifte < 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	90	40
S8	Roesædsifte > 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	88	40
S9	Frø+roesæds. < 0,8 DE/ha		I alt > 15 % i alt + min. 5 % frøgræs			0-10 %	89	40
S10	Frø+roesæds. > 0,8 DE/ha					0-10 %	88	40
S11	Kartoffelsæds. < 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	97	40
S12	Kartoffelsæds. > 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	96	40
S13	100 % vintersæd	< 17½%					102	0
S14		17½-22½%					100	0
S15		22½-27½%					99	0
S16		> 27½%					97	0

Kriterier for kvægsædskifter og arealer udlagt til vedvarende græs eller energiafgrøder (det er et generelt krav, at græs (inkl. energiafgrøder)+majs+roer udgør mere end 30 %)		Andel af sædskiftet med græs eller kløvergræs	Udvaskningsindex	Max. areal med efterafgrøder
K1	Ref. med < 1,4 DE kvæg/ha på husdyrbrug og < 0,8 DE/ha udbragt	< 25 %	98	65
K2	Ref. med < 1,4 DE kvæg/ha på husdyrbrug og > 0,8 DE/ha udbragt	< 25 %	96	65
K3	Ref. med 1,4-2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og < 0,8 DE/ha udbragt	25-34 %	94	60
K4	Ref. med 1,4-2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og > 0,8 DE/ha udbragt	25-34 %	92	60
K5	Ref. med > 2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og < 0,8 DE/ha udbragt	35-44 %	94	50
K6	Ref. med > 2,0 DE kvæg/ha i på husdyrbrug og > 0,8 DE/ha udbragt	35-44 %	92	50
K7	45-54 % græs og < 0,8 DE/ha udbragt	45-54 %	88	45
K8	45-54 % græs og > 0,8 DE/ha udbragt	45-54 %	86	45
K9	55-64 % græs og < 0,8 DE/ha udbragt	55-64 %	86	35
K10	55-64 % græs og > 0,8 DE/ha udbragt	55-64 %	84	35
K11	65-95 % græs og < 0,8 DE/ha udbragt	65-95 %	80	30
K12	Sædskiftet knyttet til husdyrbrug omfattet af 2,3 DE/ha undtagelsen	særligt krav	80	særligt regel
K13	Vedvarende græs eller energiafgrøder som pil, elefantgræs o. lign. Energiafgrøder medregnes i de > 95 %.	> 95 %	50	0

Grundvandssædkifter		Andel af skifter med miljøgræs	Udvasknings-index
G1	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 10 % miljøgræs	< 15 %	104
G2	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 20 % miljøgræs	15-25 %	99
G3	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 30 % miljøgræs	25-35 %	95
G4	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 40 % miljøgræs	35-45 %	93
G5	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 50 % miljøgræs	45-55 %	87
G6	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 60 % miljøgræs	55-65 %	83
G7	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 70 % miljøgræs	65-75 %	80
G8	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 80 % miljøgræs	75-85 %	75
G9	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 90 % miljøgræs	85-95 %	70
G10	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 100 % miljøgræs	> 95 %	65

Bilag 6. Vilkår der er fjernet

Ved tillæg til miljøgodkendelsen til Sløsserupvej 14, 4882 Kettinge i marts 2016 er følgende vilkår fra miljøgodkendelsen af 6. juli 2011 fjernet:

Vilkår 4

Guldborgsund Kommune skal orienteres, når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes samt, når stalden er fuld udnyttet, jf. det tilladte dyrehold anført i vilkår 6. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter at dyrene rent fysisk er inde i staldene.

Vilkår 10

For søerne må der maksimalt være 24,42 kg N ab dyr/årsso beregnet med udgangspunkt i følgende vilkårligning: $((FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr. FE})/6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr.årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$.

For smågrisene må der maksimalt være 0,574 kg N ab dyr/smågris beregnet med udgangspunkt i følgende vilkårligning: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FEsv \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250 - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$, jf. afsnit 3.3.3

For slagtesvinene må der maksimalt være 2,729 kg N ab dyr/slagtesvin beregnet med udgangspunkt i følgende vilkårligning: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FEsv \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250 - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$.

Samlet set må husdyrgødningen maksimalt indeholde ca. 46.523 kg N ab dyr/år beregnet ud fra ovenstående forhold.

Vilkår 11

Dokumentation i forbindelse med overholdelse af ovenstående vilkår skal følge regler for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Denne dokumentation kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lign. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det næste efterfølgende år. Svarende til en periode på ca. 17 måneder.

Vilkår 12

Egenkontrolvilkår til foder

- Der skal i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab for det enkelte planår beregnes produceret kg N ab dyr/år for de enkelte dyregrupper og den samlede årlige produktion ab dyr for anlægget. Beregningen skal gennemføres ud fra ovennævnte vilkårligninger, og opbevares i logbog.
- Det faktiske foderforbrug og lign. skal registreres og anvendes i vilkårligningerne.
- Der skal foreligge en logbog der dokumenterer vægtintervaller, foderforbrug, indhold af råprotein pr. FEsv og fosforindholdet i de enkelte foderblandinger samt en beregning af kg N ab dyr.
- Kg N ab dyr kan beregnes enten ud fra den planlagte fordeling af foderblandingerne eller ud fra det faktiske, registrerede forbrug af de anvendte blandinger.
- Logbogens oplysninger i form af indgangs- og afgangsvægte for smågrise, slagtesvin, blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnitlig indhold af g råprotein/FEsv og skal opbevares i min. 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Der skal som minimum være blandeforskrift for hver 3. mdr.

Vilkår 40

Afgasset biomasse må ikke stå i fysisk forbindelse med bedriftens øvrige anlæg til opbevaring af husdyrgødning. Der må ikke ske overpumpning af husdyrgødning til opbevaringstank til afgasset biomasse.

Vilkår 51

Udover de generelle regler skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker på mark 102-0 ske ved nedfældning.

Endvidere er følgende vilkår fra ældre godkendelse og revisionsafgørelse fjernet:

- Der må ikke forekomme oplag på ejendommen, som kan give anledning til forurening af jord, vandløb eller grundvand.
- Indretning og drift af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (p.t. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002).
- Opbevaringsanlæg for gødning skal have en lagerkapacitet svarende til mindst 9 måneders tilførsel, inkl. rengøringsvand fra stalde, drikkevandsspild og regnvand.
- Har virksomheden ikke tilstrækkelig areal til opfyldelse af harmonibestemmelserne, skal der foreligge skriftlige forpagtningsaftaler eller andre skriftlige aftaler om udbringning af gødning udenfor ejendommen til opfyldelse heraf. Aftaler skal gælde for mindst et år regnet fra 1. august.
Ændringer i udspretningsarealer skal meddeles tilsynsmyndigheden senest den 31. marts i den pågældende planperiode.
- Kemiske bekæmpelsesmidler skal opbevares i lukket rum med tæt gulv, uden mulighed for afløb til kloak, vandløb eller grundvand, og med opkant, der sikrer, at eventuelt spild svarende til indholdet af den største beholder kan tilbageholdes. Derudover skal midler, der er klassificeret som giftige og meget giftige, opbevares i aflåst giftrum.
- Sprøjter, redskaber og tom emballage, der ikke er rengjort må ikke efterlades uden opsyn.
- Emballage skal være helt tømt og rengjort inden bortskaffelse. Skyllevandet må ikke kunne løbe til vandløb eller dræn.
- Såfremt der konstateres, at produktionsanlægget ikke overholder ovennævnte støjgrænser, skal der iværksættes støjdæmpende foranstaltninger efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
- Næste regelmæssige revurdering af miljøgodkendelsen skal finde sted senest 10 år efter ikrafttrædelse af denne revision af godkendelsen.
- Processpildevand fra staldene skal ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra tage m.v. skal ledes gennem dræn til Kommunevandløb B9.
- Virksomhedens produktionsanlæg skal indrettes sådan, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges, og sådan at skadens omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.